SÁNG LẬP NĂM 1917 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ HAI 22 và THỨ BA 23 NOVEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1761

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng
Bảo-hộ, Trung-kỳ, Ai-lao.	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9 00	4 50	2 25	
Ngoại-quốc.	14 00	7 00	3 50	
Các lệ và các công-sở.	10 00	5 00	2 50	

Báo đăng báo sẽ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng. Người mua báo xin gửi trả cho tiền trước

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBACTANVAN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

PUBLICITÉ

Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion. . . . . 0$30 la c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$15 la c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 la c/m
Petites annonces classées. . . . 0$20 la ligne

Sự tiến-hóa của nước, cốt nhờ vào người trong nước

Nước Nam ta là một nước cũ ở cõi Á đông, học-thuật, chính-trị, phong-tục, kỹ-nghệ đều đã hủ bại; lại cứ đóng cửa ở trong nhà, không giao thiệp với ai, kiến văn càng hẹp hòi, tư-tưởng càng bó buộc, ngót hai mươi triệu người tụ hội vào một nơi thật là mờ mịt tối tăm. Từ khi thuộc quyền bảo-hộ của người Pháp, cũng đã non một nửa thế-kỷ nay, mà hơn hai mươi năm về trước, học-thuật vẫn theo cũ, chính thể vẫn theo cũ, vẫn chẳng thấy tiến bộ được bao nhiêu, cũng vẫn y nguyên là một nước cũ ở cõi Á-đông. Mãi đến đầu thế-kỷ thứ hai mươi này, nhờ cái văn-hóa Thái-tây tràn trải khắp cả châu Á, và cái cuộc cải-cách ở nước Tàu, người mình bị cái phong-trào kích thích quá mạnh, mới giật mình tỉnh ngộ, biết cái lẽ lối cũ của mình là hủ bại, cái cách thức mới của Thái-tây là thiết thời, mà một lòng khuynh hướng về lối mới. Chính-phủ bảo-hộ mới theo thời thế và cải trình-độ của người mình mà dần dần sửa đổi. Từ đấy đến nay, nào là bỏ khoa cử, mở học-đường, dân luật ban bố, hương-chính cải-lương, nghề công nghệ nông nghề thương, cho đến trăm nghề nghìn nghiệp đều gia công kích kỹ uyển. Vậy vì thế mà vào khoảng mươi mười lăm năm nay, nói về đường học vấn, thì những người nhờ phép giáo-dục mới mà được đạt đức thành tài, theo các khoa chuyên-môn ở các trường Cao-đẳng cũng một ngày một nhiều. Tuy chưa dám cầu được người học-vấn thật là giàu có, khảo cứu thật là uyên-bác, tư-tưởng thật là siêu-việt, như những bậc đại-thành ở các nước văn-minh, nhưng ở vào một nước việc học mới bắt đầu mở mang, thì những người ấy cũng đã tạm gọi được là thành tài. Nói về đường trí-thức, thì hạng bình-dân từ bốn năm mươi tuổi giở lên, chữ nho đã không học, quốc-ngữ cũng không biết, đành cứ ù ù cạc cạc, không có chút trí-thức gì; hạng người ấy tuy cũng còn nhiều, nhưng từ ngày nhờ có cái phong trào chấn-hưng quốc-văn, quốc-ngữ đã gần thành ra thứ chữ phổ-thông ở trong nước, sách quốc-ngữ và báo quốc-ngữ xuất hiện càng ngày càng nhiều; lại mấy năm nay, các trường làng cũng thấy mở thêm, số người đọc được sách đọc báo cũng cứ nhiều thêm, mà trí-thức của người mình cũng có bề rộng rãi, so với hai, ba mươi năm về trước, thật cũng đã có hơn nhiều. Nói về đường thực-nghiệp, nghề công thì như đồ thêu, đồ khảm, đồ chạm, đồ mây vân vân, là những nghề của mình vẫn có, cũng đã biết gia công sửa đổi, mà một ngày một tinh-xảo hơn; những nghề mới của mình, như nước sơn Nhật-bản, lò bát Hà-đông vân vân, tuy chưa dám nói rằng đã thật được mười phần tốt đẹp, đủ sức tranh lợi với người ở chốn đại thị-trường, nhưng cũng đủ cung cái số nhu dụng ở trong nước mình, mà tiêu thụ cũng một ngày một rộng. Nghề thương thì vào khoảng hơn mười năm nay, cái phong-trào doanh thương ở xứ ta cũng đã mạnh, không kể các công-ti to lớn thành lập đã đành, mà ở các nơi đô-hội, nghề buôn bán của mình, xem chừng cũng đã có phát đạt hơn trước. Đến nghề nông là nghề căn bản của nước mình, nhờ được chính-phủ lưu tâm săn sóc đến, nào làm các mương nước dẫn thủy nhập điền, nào chỉ vẽ các cách bón phân lựa giống, nào mở trường Nông học, nào dấu xảo canh nông, muốn sửa sang cho nghề nông của mình một ngày một thêm hoàn thiện. Lại vào khoảng gần bảy năm nay, cái phong trào khẩn hoang đồn điền, cũng đã nhiều người hô-hào cổ-động, những nhà tư-bản đã thấy xô đẩy nhau về nghề ấy nhiều. Nói tóm lại thì mọi nghề mọi nghiệp ở trong nước, xem ra cũng có phần mở mang hơn trước cả.

Nghiệm cái sự thay đổi trong mười mấy năm nay, thì biết chính-phủ vẫn tùy thời thế và trình độ của người Nam, mà gia-công dìu dắt dạy dỗ, mong cho người mình đủ sức theo đuổi trên con đường văn-minh, để cùng hưởng mối lợi lâu dài mãi mãi. Lại nghiệm sự tiến hóa trong mười mấy năm nay, thì biết rằng người Nam là một dân tộc có chất thông minh, có tính kiên nhẫn, dù theo đòi được người thế-giới, chớ không đến nỗi ngu si lười biếng, đành chịu đốt nát suốt đời. Đến bây giờ thời thế lại càng thay đổi, văn-hội lại càng mở mang, trình-độ của người mình lại có phần tiến cao hơn trước, chính-phủ lại sẽ tùy thời thế và trình-độ tiến-hóa của người mình mà mở rộng thêm ra; nghiệm việc trước mà tin việc sau, tiền đồ của dân-tộc Việt-Nam, trông cậy vào cái chính sách rộng rãi của chính-phủ một phần, trông cậy vào cái trình-độ tiến-hóa của nhân-dân cũng một phần. Lời cách ngôn Pháp có câu: « Mày hãy tự giúp lấy mày, thì giời sẽ giúp cho mày », vậy cái vận-mệnh của dân-tộc Việt-Nam sau này, lại cốt nhờ cái trình-độ và cái năng lực của người trong nước.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 19 novembre 1926

Nước Pháp

Tại thứ dân nghị viện

Trong khi thứ-dân nghị-viện xét về sổ chi thu, đảng xã-hội có nói nguyện-lão nghị-viện để chậm trễ quá không ưng-chuẩn bản luật về việc bảo hiểm xã-hội.

Về thiên nói về lương-bổng các viên-chức ở các sở trung-ương, M. Poinsard có xướng cái vấn-đề tinh-nhiệm, thì nghị-viện bỏ 375 về đối với 154 về ưng-chuẩn.

M. Barthou có công-bố rằng ông sẽ sửa đổi bản luật về việc cho thuê nhà, và sửa đổi mấy khoản trong bản luật về cái quyền sở-hữu về đường buôn bán.

Tại nguyên lão nghị-viện

Trong một buổi hội-nghị của ban tài-chánh ở nguyên-lão nghị-viện, Milliès Lacroix từ chức chánh ban ấy. Các bà bạn cố lưu lại không được. Cố M. Doumer sẽ được cử vào chức ấy.

Việc kiểm duyệt binh vụ ở nước Đức

Báo *Matin* có nói nước Đức còn sai nước về nhiều khoản, nên cái vấn-đề triệt binh hội-đồng các quan đại-sứ chưa có thể quyết-định được.

Lại có tin rằng trước khi MM. Briand và Chamberlain hội-nghị với nhau ở Paris, thì cái vấn-đề kiểm-duyệt binh-vụ ở nước Đức chưa quyết định ra làm sao.

Nước Anh

Dư-luận nước Anh với việc tài-chánh nước Pháp

Các báo tài-chánh nước Anh có bình-phẩm về sự tiến-bộ trong việc hối-phục giá tiền franc. Báo *Daily Mail* có nói nếu ở nước Pháp các đảng phái cứ hèn-mọc, việc kinh-tế cứ phát đạt như bây giờ, thì nếu giá tiền livre sterling còn ở trên số 100 francs, chưa chắc nước Pháp đã trở đến việc ổn-định giá hối đoái.

Nước Bỉ

Bỉ-hoàng với quan nguyên thượng-thư Francqui

Bỉ-hoàng đến thăm M. Francqui vì sức yếu mới từ chức. Bỉ-hoàng cảm tạ, và khen ngợi về công việc của ông đã giúp nhà nước.

Nước Đức

Việc nội-chính

Ngày thứ ba, nghị-viện họp, M. Stresemann sẽ đến thuyết về việc ngoại chính; ông có ý muốn lập lại đoàn-thể liên-hiệp, nhưng xem chừng đảng thứ dân vẫn kháng kháng phản kháng.

Hội Vạn-quốc

Cuộc hội-nghị-kinh-tế

Hội-đồng dự bị cuộc hội-nghị kinh tế theo như lời ông chánh ban là M. Theunis bàu, quyết nghị rằng mỗi xứ sẽ cử 5 viện đại-biểu là nhiều nhất, các đại-biểu không được ủy-quyền lập giao-ước, nhưng chỉ bày tỏ ý-kiến mà thôi.

Ai-cập

Việc giao-tế với nước Anh

Nghị-viện khai nghị, quốc-trưởng Fuad đọc diễn-văn có nói nước Ai-cập và nước Anh rất là thân thiện với nhau.

Nhật-bản

Việc xuất-cảng vàng

Chính-phủ Nhật đương xét cái thời kỳ và cái phương-pháp bãi lệ cấm xuất-cảng vàng. Có lẽ chính-phủ định cho xuất-cảng số tiền kim của nhà Nhật-bản ngân-hàng.

Bộ sứ-thần ở Ba-tư

Bộ ngoại-giao định để trình nghị-viện bản dự-án luật pháp về việc cấp tiền để đến tháng Avril sẽ đặt bộ sứ-thần ở Ba-tư.

Hoa-kỳ

Thời tiết

Ở bãi bể Hoa-kỳ giới mưa gió làm ngăn trở cho việc gặt hái, và sự giao-thông.

(A. R. I. P.)

Việc Trung-hoa

Ngày 15 Novembre

Trương-tác-Lâm mở cuộc hội-nghị ở Thiên-tân

Ngày 12 novembre hồi 2 giờ chiều Trương-tác-Lâm đã họp các tướng-tá và đại-biểu của Tôn-truyền-phương, Ngô-bội-Phu và Diêm-tích-Sơn mở một cuộc đại hội-nghị, bàn về việc đem quân giáp Tôn, Ngô để phân công quân Quảng-đông, và giáp Diêm-tích-Sơn ở Sơn-tây để chống nhau với Phùng-ngọc-Tường ở mặt Tây-bắc.

Về vấn-đề chính-trị thì Trương bằng lòng để Đoàn-kỳ-Tuỳ lại ra nhận chức tổng chấp-chính, còn tôn xột-sác thì Trương định tổ-chức lại. sử ở Ngân-văn-Bằng hay Lương-sĩ-Gi

Về phần Trương thì Trương quyết rằng Trương không làm tổng-thống. nếu bộ-hạ Trương có người nào đem việc đó tổ-động, thì sẽ chiếu quân pháp trùng-trị.

Phùng-ngọc-Tường ở miền tây-bắc

Phùng-ngọc-Tường hiện ở tây-bắc đang hết sức hoạt-động. Hiện Phùng đặt bộ tổng tư-lệnh ở Bao-đầu, chia quân đội ra làm 15 quân đoàn, theo lối biên-chế của quân cách mệnh Quảng-đông.

Cái kế-hoạch hoạt-động của Phùng là giáp Lưu-trấn-Hoa ở Thiểm-tây để đánh Ngô-bội-Phu, hòa với Diêm-tích-Sơn ở Sơn-tây, và đối phó với Trương-tác-Lâm.

Phùng hiện đương hết sức chiêu nạp các nhân-tài. Vì vậy nên mới đây có hơn một trăm học-sinh ở nước Nga, đều kéo lên Bao-đầu. Các học-sinh các trường đại học ở Bắc-kinh bỏ trốn lên đó cũng đông.

Phùng tỏ ý tay nay xin một lòng hợp tác với Quốc-dân đảng ở Quảng-đông.

Tòa nội-các Cố-duy-Quân

Vì thấy Trương-tác-Lâm có ý muốn thay đổi tòa nội-các, nên Cố-duy-Quân đã xin từ chức, nhưng Trương còn tỏ ý lưu lại.

(Dịch báo Tàu)

HÀI ĐÀM

Bé cái nhầm!!

Cậu Ấm Sót chỉ thích kén vợ có đã làm tổng tri Đức. Nghe đồn tiểu-thư Mè ở phố kia là người « thất đức », Mừng lắm, mượn người mối lái bằng được. Khi lấy về, lại thấy tâm tính vợ khác hẳn. Xét mãi mới biết người ta đồn tiểu thư này « thất đức » nghĩa là mất đức ». Cậu tức quá, bảo người ra mách biết mình bị..... Bé cái nhầm!!..

Thoại-Phong.

LỄ KỶ NIỆM BÁCH CHU NIÊN ÔNG VOLTA

Ban hội đồng nước Ý coi việc xuất bản các sách về của ông Volta mới đây có báo cho hội Hàn lâm khoa học ở Paris rằng hội đồng muốn sưu tập các giấy má sách vở quan hệ về ông Volta để xuất bản, vì nay mai sắp đến ngày kỷ niệm bách chu niên của ông là người có công phát minh được cái cách chữa điện.

Ông mất ở Côme (nước Ý) ngày 5 mars 1827, hưởng thọ 82 tuổi.

Cái điện khí vẫn người ta biết ít ra đã 2000 năm, nhưng lúc bấy giờ chưa ai khảo nghiệm được điều gì quan trọng. Ông Volta mới nghĩ ra cách sếp những miếng đồng miếng kẽm và những miếng dạ có nước và có cát-xít mà chế được luồng điện chạy trong một sợi giây đồng. Về sau các nhà bác học mới nhân đó mà sửa sang thêm lại.

Ông tìm được cách chế điện trong năm 1800, lúc bấy giờ ông 55 tuổi. Nhưng ông khảo cứu về nghề điện đã lâu. Năm ông 18 tuổi ông đã có một bài khảo luận về điện khí.

Người ta hồi truyền rằng trong năm 1790, có một người đàn bà bị cảm nhẹ phải ăn cháo ếch để trừ bệnh, người chồng là bác sĩ Galvani nghiệm ra rằng lúc đã đổ thêm hàu, mỗi khi một cái mũi dao ở gần đầy thảo điện, thì gân ếch lại co lại. Ông Galvani không thạo về nghề điện thấy thế, bèn khảo nghiệm để tìm điện khí trong sinh vật. Ông bèn lấy những dải ếch buộc bằng một sợi giây đồng treo ở bao lơn sắt trước cửa nhà ông định để khảo nghiệm. Mỗi khi gió thổi làm cho dải ếch chạm vào bao-lơn sắt thì cái dải ếch lại co gân lại. Ấy khởi điểm về việc khảo nghiệm của ông Galvani là thế. Giá thử cái bao-lơn ấy là bao-lơn gỗ mà sợi giây ấy lại là sợi giây gai ngoài ra những chất không dẫn điện, thì có lẽ cả ông Galvani và ông Volta đã không trở nên bực đại danh đầy nhi.

CÁI LOẠN CỘNG SẢN Ở CHÀ-VÀ

Ở Batavia có tin rằng trong các tỉnh Jogja, Klaten, Solo sắp có rối loạn. Bọn cộng sản có nhiều người đi đến các thôn xã về miền các trại gỗng mía để xui giục nhân dân khởi loạn. Hiện các quan đã trù tính các phương sách để phòng bị; đường hỏa xa đã có lính canh gác, các ông chủ trại mía được chánh phủ cho phép cấp khí giới cho người làm công tây đàng. Quan công sứ tỉnh Solo ngày hôm qua có báo tin rằng: « Hồi mười giờ chiều ở Kandangapi người ta đã đánh đuổi được một bọn cộng sản: Đã bắt 22 người, mấy giờ sau 50 người có khí giới đến đánh phá nhà một người hương chánh một xã kia, nhưng người hương chánh cùng năm người lính đã đánh đuổi được họ. Bọn cộng sản có nhiều người bị thương. Chiều hôm thứ tư quan sứ-trưởng đã đi Bantam để khám xét; ngày hôm qua có gửi thêm 26000 viên đạn cho quân lính. Hiện nay ở tỉnh ấy có năm trung đội bộ binh, 40 người kiểm binh và một trung đội kỵ binh ở Purwodjo đem đến. Ở Padang có sắc đặc ba tên đoàn để giữ ở các đường ở Batavia. Bưu chiếu hôm qua bai tên đoàn bộ binh đã khởi hành ở Weltevreden đi đến Cravea. Hai tá Dangel Bronner đã đi thanh tra tất cả các đồn. Không có trận nào đánh nhau to nhưng có nhiều nơi xung đột nhau; ở Bandoeng đã bắt một người Trung hoa tên là Beng San đương hăy hoạt đường hỏa xa Vagre. Người ấy thú nhận rằng mình có sắt mìn để phá cái cầu ở trên sông Tjitjan, nhưng đến lúc gần phá lại sợ không đám đàng, đưa cục mìn cho một kẻ đồng đảng thì kẻ đồng đảng lại giấu cất mìn đi mà trốn mất. Quan Tuần-quyền bản xứ đã đến thăm nhà ngục Tjitjarang, số người bị giam ở đấy độ 465 người. Linh tình sát được gia công tìm những kẻ thủ phạm, nhưng chưa tìm được.

Sau cùng có tin rằng chánh phủ định trục những người Anh tự đứng công sản, ra ngoài tây bộ Châ-vá, vì ở đấy nay mai sẽ xét án một trăm người trong đảng ấy.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Xin nghị làm ơn chỉ giáo cho tôi việc sau này:

Chúng tôi dạy học ở các trường nhà quê thì có phải tùy thuộc các quan phủ huyện không, và các quan này có phép đổi lên nhà nọ đổi tổng lý không? Điều ấy những cho chúng tôi quá,

LỜI ĐÁP. — Không có nghị-định nào nói về việc ông hỏi đó. Về nguyên-lệ chính thì các giáo chức từ tổng-sư trở lên đều thuộc quyền quản chánh đốc-học Bắc-kỳ và các quan cai-trị các tỉnh. Việc ấy quyền nào các phủ huyện về việc học chính là tùy các quan công-sứ các tỉnh, có tỉnh có, tỉnh không, nếu các ông bị phiền nhiễu lắm, khi các ông có thể viết giấy trình quan cai-trị đầu tỉnh và quan chánh đốc-học Bảo-kỳ; các ông cũng có thể trình ông hội-trưởng hội Ái-hữu ngành học-chính nữa.

Ph. h.-L.

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ	22 độ
15 giờ	25 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ		11$90
nhì,	—	11 30
ba,	—	10 20
Thóc hạng nhất,	—	6 60
Tấp ngô	—	6 85

Giá bạc. — Kể từ ngày 22 Novembre 1926, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 $. 75

Giá quốc trái:

Ngày 16 Novembre 1926

3 %.	hoàn dần	544.50
3 ½ %.	hoàn dần	735.00
4 %.	vĩnh viễn 1917	501.55
4 %.	» 1918	491.35
6 %.	» 1920	711.02
5 %.	hoàn dần 1920	714.70
4 %.	1925	831.90

Ngày 20 Novembre 1926

3 %.	vĩnh-viễn	544.50
5 %.	1915-1916	571.60

Tin tàu. — Tàu « *Hanoi* » đến ngày 24 novembre hồi 5 giờ, sẽ ở Haiphong khởi hành sang Hongkong, qua Pakhoi, Hoihow và Fort-Bayard.

Có thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng hôm ấy.

Tàu « *Claude Chappe* » mang thư sang Pháp, đến ngày 25 novembre này, hồi 6 giờ sáng, sẽ ở Haiphong chạy Saigon, qua Tourane, Qui-nhon.

Tới Saigon sẽ chuyển sang tàu « *Chambord* » chạy sang Pháp ngày 29 novembre.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa hồi 8 giờ 7 ngày 24 novembre.

Tin đường sá. — Quan Công-sứ Quảng-trị có báo tin rằng đường thuộc-địa số 1 rất bị nghập nhiều chỗ, xe ô-tô không đi lại được.

Dân Lào đối với dân bị lụt ở Bắc-kỳ — Nghị dân M Barello, đại-biểu xứ Lào sang dự cuộc hội-chợ Hanoi, sẽ thay mặt nhân dân xứ ấy giao cho ông chánh hội-đồng cứu-tế một món tiền to để giúp dân bị lụt xứ Bắc-kỳ.

Cuộc hòa nhạc ở hội-chợ. — Trong những cuộc chiều thứ năm và chủ nhật, từ hồi 3 giờ 30 đến 5 giờ 30 về dịp hội-chợ, tự ngày 23 novembre đến 12 décembre, thì phường nhạc binh sẽ ra hòa nhạc tại Hội-chợ, vậy những buổi ấy tại vườn hoa Paul Bert và tại vườn Bách thú sẽ không có phường nhạc binh hòa-nhạc.

Việc cướp tàu « Hanoi ». — Trong mấy số báo trước, bản-quán đã đăng các tin-tức về việc tàu *Hanoi* bị cướp. Nay lại được thêm tin kể rõ-ràng nguyên-ủy việc ấy như sau này:

Nguyên lý thấy ở Pakhoi có đem xuống tàu 2 hòm vàng của sở Thương-chính gửi cho nhà ngân-hàng Hongkong Shanghai, tới Holhow có 165 hành-khách xuống; rồi tới Fort-Bayard thì có 26 người Khách đáp tàu, hai người đi hạng nhất và ba người đi hạng nhì. Sáng ngày 11 novembre hồi 4 giờ 3 k. ắc, tàu ở Fort-Bayard khởi-hành, linh sen-đầm theo lệ khám lại cả các hành khách một lượt, thì không thấy ai có mang khí-giới gì cả.

Chiều hôm ấy, hồi 5 giờ, tàu tới nơi cách phía nam đảo Baopang chừng 14 dặm, lúc bấy giờ ông trưởng tàu đang ở trong phòng, sịch nghe có tiếng súng nổ, tức tai hai người khách đi hạng nhất sấn đến phòng ông trưởng tàu, thét lên mà dẫn ông trưởng tàu vào phòng, giơ súng lục ra dọa bắn, rồi một bọn chúng sấn lên phòng, cướp lấy khí-giới đã ở đấy.

Trong khi ấy thì mấy người Khách đi hạng nhì cũng chạy ngay được ông phó trưởng tàu và người thợ máy thứ hai. Chúng làm nhanh-nhẹn quá, các quan coi tàu đều bị chúng co-mi được cả. Người linh tên là Trần-văn-Truật có ý chống cự lại, thì bị chúng bắn một phát vào đầu, chết ngay tắp tức. Hai người linh nữa bị thương nhẹ. Một người bồi bị thương và người đầu-bếp phòng khách hạng nhất tên là Đỗ-văn-Bảo bị chúng bắn một phát vỡ hàm răng trên.

Trong khi chúng chạy ông trưởng tàu, thì nhất diện ai ủng lên giữ ngay phòng máy vô-tuyến-điện, chúng bắn mấy người bồi và người thợ-ký coi máy vô-tuyến, may người này tránh được không sao chi. Thế là chúng phá hỏng hộp máy vô-tuyến-điện đi.

Bấy giờ bọn giặc mới bắt đầu việc cướp của. Các hành-khách ở Holhow đáp đều có mang nhiều tiền cả, quân cướp dọa giết mà bóc lột lấy nhẵn nhụi.

Ông phó trưởng tàu bị hai tên cướp hành-hạ bắt phải đưa chìa khóa hòm tàu ra, thế là chúng mở khóa lấy hai hòm vàng ở Pakhoi lưỡi đi.

Tính ra số tiền chúng cướp được có tới 10 vạn *dollars*. Các quan tàu và thầy-thủ đều bị chúng bóc lột mất cả áo quần, tiền nong và các đồ vàng bạc.

Các đồ lương thực chúng cướp sạch, đến nỗi ông trưởng tàu phải xuống chỉ-dẫn ở Hongkong 250 *dollars* để mua lương ăn.

Khi quân cướp đã nhất thống được cả tàu rồi, thì chúng đi soát-lất cả các nơi, sáng-sủa lắm nào cũng chia ra rành-rành hẳn. Chúng khám thấy trong *valy* ông trưởng tàu có 41 lạng sáng lạn, thì chúng đành ngay ông lấy một bảng sáng lạn vào đầu đưa lâm.

Tên đầu đảng bọn cướp ba-lệnh bắt ông trưởng tàu phải tắt đèn đi để cho các tàu khác qua lại khỏi sinh nghi, và bắt phải cho tàu chạy về vũng Sami mé trong Bias-Bay.

Ban đêm, bọn cướp lại hành hạ các người làm tàu, và đi khám lại trong kho xem có thuốc phiện giấu đem không. Chúng bắt các người làm máy phải cho tàu chạy cho thật nhanh.

Ngày 12, hồi 5 giờ 3 khắc, tàu tới ngang mũi Hoàn, quân cướp kêu viên trưởng tàu mất quỹ, chúng ngại rằng ngộ cho tàu đi khác nên chúng. Trưa hôm ấy thì tàu tới Bias-Bay. Khi gần tới nơi, thấy có một chiếc ngư-lôi hạm Anh đi ở gần vũng gần Vuoglau, hình như có ý muốn xem xét tàu *Hanoi* đi, thì quân cướp thấy thì-thầm với nhau nhận nhịp lắm.

Hồi 1 giờ chiều hôm ấy thì tàu đỗ, có các thuyền nhỏ chực sẵn ra đón bọn cướp vào. Chúng khuân các xuống thuyền vừa hết 3 khẩu đồng bộ, trong khi ấy quân giặc táo nào cũng sửa sang vào các quan tộ dưới tàu để thị oai. Hồi 1 giờ 5) thì chúng lên cạn lẩn tán cả.

Chiều hôm ấy, hồi 9 giờ 25, tàu Hanoi tới bến Hongkong.

* * *

Tàu « Hanoi » về tới bến Haiphong

Tàu « Hanoi » đã về tới bến Haiphong hồi 9 giờ rưỡi sáng ngày thứ bảy vừa rồi, đậu ở cầu số năm dưới Quan-khẩu. Được tin thì thân nhân những người làm ở tàu « *Hanoi* » ra bến đón đông lắm, khi được gặp nhau tay bắt mặt mừng, cảm-tình chan chứa.

Đáng thương nhất là người linh khố-xanh bị bại, khi tàu tới bến, cũng có người nhà ra bồi tin tức, nhưng khốn nạn thay, xác người ấy bị quân-giặc giết xong đã ném xuống bể mất rồi! Nghe nói rất là đau xót. Nghe đâu chủ tàu có định cấp một số tiền cho thân nhân người linh ấy để làm ma chay và trợ cấp cho vợ con người ta cho khỏi nheo nhóc; nhưng chưa biết rõ tin ấy thực hư thế nào.

* * *

Đến ngày 24 Novembre này, hồi 3 giờ chiều tàu « *Hanoi* » lại ở Haiphong khởi-hành sang Hongkong.

Thí tri-huyện hạng ba. — Sáng hôm nay, 22 novembre hồi 8 giờ, tại phủ Thống-sứ đã mở kỳ thi tri-huyện hạng ba. Sẽ tri-huyện định lấy là 2 người, mà đã thấy 12 người đến thi là những thí sinh sau này:

MM. Trần-văn-Hiến, Trịnh-văn-Khiêm, Vũ-duy-Hoàn, Phạm-khắc-Quảng, Đỗ-quang-Giai, Nguyễn-văn-Giới, Nguyễn-văn-Ninh, Lê-quang-Tiêu, Vũ-ngọc-Kiên, Nguyễn-lập-Lễ, Nguyễn-tiến-Bộ.

Đến bài ra sáng nay như sau này:

Le Gouverneur Général de l'Indochine

Ses attributions en matière de législation coloniale.

Ses attributions en administratives.

— financières.

— fiscales.

— Judiciaires

— Disciplinaires

— Militaires.

Diễn thuyết tại hội Trí-tri. — Đến tối thứ năm 25 tây này hồi 9 giờ tối quan ca-tri Crayssac sẽ diễn thuyết tại hội Trí tri về truyện «Kim-vân-Kiều» bằng tiếng Pháp. Quan Toàn-quyền Pasquier sẽ đến dự thính.

Vậy xin mời các người hội-viên đến nghe cho đông và mang theo cả phiếu hội-viên để tiện kiểm soát lối vào cửa.

Những người không có chân hội muốn đến nghe, phải xin phiếu vào nghe Phiếu chỉ phát tối thứ tư từ 6 giờ rưỡi tối đến 7 giờ rưỡi tối mà chỉ cho những người đứng tuổi, đã đi làm việc.

Hội Trí-tri lại cáo

Chó săn mua bán. Hỏi ở nhà báo.

LE TRESOR SOUS MARIN
Đại phim ảnh tiểu-thuyết 10 hồi
CHIỀU TẠI RẠP
FAMILY-CINEMA
Hôi thứ 1, 2, và 3 chiếu ngày thứ tư 17 đến thứ sáu 19 novembre.
Hồi thứ 4, 5, v 6 chiếu ngày thứ tư 24 đến thứ sáu 26 novembre.
Hồi thứ 7, 8, 9, và 10, chiếu ngày thứ tư 1 đến ngày thứ sáu 3 Décembre 1926.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ
CŨNG CẦN PHẢI BIẾT
Một quyển sách có 3 đạo nghị định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:
1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ sửa đổi lại.*
2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*
3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*
Mỗi quyển . . . . . 0$ 15
Tiền cước thường . . . 0 . 05
Tiền cước Recommandé . . . . . 0 . 10
Thư và mandat gởi cho:
M. Lê-Nguyên-Ốc
61-63, Rue du Coton
HANOI
(78) 5.947

Một buổi diễn sân giáo-sư H. Witry Pisler. — Ngày mai thứ ba 23 Novembre, hồi 21 giờ, Giáo-sư H. Witry Pisler sẽ diễn tại rạp chớp bóng *Chéma Palace* phố Paul Bert.

Thiên hạ chắc là đến xem rất đông.

Giáo-sư đã từng ở nhiều nơi ở Bagad, nên Giáo-sư có học được nhiều điều bí mật của người Á-rập. Giáo-sư vẫn lại có tài thôi miên, nên Giáo-sư trở nên một tay giỏi trong các tay giỏi, và có thể đọc được trong tâm can người ta.

Giáo-sư chỉ để tay vào tay mình, là có thể nghĩ đúng như trong óc mình nghĩ, và có mình muốn điều gì giáo-sư làm ngay. Giáo-sư lại có thể bắt chỉ ý mình theo chỉ-ý của giáo sư, mình tỉnh mà vẫn phải theo quyền cai quản của giáo sư.

Giáo-sư Witry Pisler có thể sai khiến được dư số. Giáo-sư trông vào mắt có thể khiến người ta thiếp đi, có thể làm cho quá tim ngừng lại không đập. Vẫn giáo-sư rất nhân từ, nên trong các việc thí nghiệm ấy, thường làm vào chính mình chứ không làm vào người ngoài. Giáo-sư làm cho quê tim cần giáo-sư đông lại mấy phút, việc ấy các ông bác-sĩ có thể kiểm-soát được.

Giáo-sư Pisler làm cho các vật, rắn, gà, thỏ khiếp đi, làm cho nó không biết đau đớn.

Vậy ngày thứ ba 23 Novembre, tức đêm rạp chớp bóng Palace mở cửa xem. Có đủ các trang. Người các trò của giáo sư Witry Pisler lại có cuộc khiêu vũ Gnu Nello, và cuộc đấu kiếm nữa.

Mua đá giữ nước năm 1927. — Ngày thứ bảy 20 novembre, hồi 4 giờ chiều, tại sở Lục-lộ Bắc-kỳ đã đấu giá mua 7 lô 31.700 thước khối đá để làm vào các công việc giữ nước năm 1927.

Các người đến bỏ thầu mỗi thước khối như sau này:

Lô thứ nhất:

MM. Bạch-văn-Lam.	3 $ 45
Trương-hoàng-Tinh . . .	3 68
Nguyễn-văn-Khương. . .	3 40
Lương-hữu-Chiêu và Nguyễn-hữu-Nam. . . .	3 25
Nguyễn-văn-Sử	4 20

Vậy MM. Chiêu và Như được tạm thầu

Lô thứ hai:

MM Ng-hữu-Như và Lương-hữu-Chiêu.	2 $ 70
Bạch-văn-Hoang.	3 30
Vũ-văn-Nghiêm.	2 34
Nguyễn-văn-Khương. . .	2 60
Trương-hoàng-Tinh . . .	2 42
Nguyễn-văn-Tứ	2 41
Hoàng-duy-Kiêm.	2 43

Vậy M. Nghiêm được tạm thầu.

Lô thứ ba:

MM. Trương-trọng-Vọng. . . .	2 $ 15
Ng.-ngọc-Nha và Ngô-văn-Lan.	2 40
Bạch-văn-Rong	2 80
Nguyễn-văn-Khương. . .	2 40
Vũ-văn-Nghiêm	2 10
Nguyễn-văn-Sử.	2 13

Vậy M. Nghiêm được tạm thầu.

Lô thứ tư:

MM Trương-trọng-Vọng. . . .	2 $ 14
Bạch-văn-Nhơ.	2 80
Nguyễn-ngọc-Nhã và Ngô-văn-Lan.	2 26
Nguyễn-bá-Tiếp.	2 17
Đoàn duy-Kiêm.	2 23
Nguyễn-văn-Khương. . .	2 10
Vũ-văn-Nghiệp.	2 15
Nguyễn văn-Tứ.	2 07

Vậy M. Tứ được tạm thầu.

Lô thứ năm:

MM. Trương-trọng-Vọng. . . .	4 $ 45
Nguyễn-văn-Sử.	4 65
Nguyễn-văn-Khương. . .	3 20
Vũ-văn-Nghiêm.	3 15

Vậy M. Nghiêm được tạm thầu.

Lô thứ sáu:

MM. Nguyễn-hữu-Như và Vương-hữu Chính. . .	2 $ 10
Nguyễn-tri-Phú.	1 95
Đoàn-duy-Kiêm.	1 97
Trương-hoàng-Tinh. . .	2 07
Nguyễn-văn-Tứ.	1 89

Vậy M. Tứ được tạm thầu.

Lô thứ bảy:

MM. Ng-hữu-Như và Lương-hữu-Chinh	1 $ 80
Nguyễn-tri-Phú.	1 85
Trương-hoàng-Tinh. . .	1 67
Trần-trung-Chương. . .	1 48
Đoàn duy-Kiêm.	1 89
Nguyễn-văn-Khương. . .	1 80
Nguyễn-văn-Sử.	1 49
Nguyễn-văn-Tứ.	1 89

Vậy M. Chương được tạm thầu.

Muốn bán một cái xe ô-tô còn tốt lắm, 15 mã-lực, 7 chỗ ngồi, thiết có một dịp hiếm có. Hỏi tại số 49 bis, phố Paul Bert, Hanoi.

Tòa án Trung-trị. — Sáng hôm nay tòa-án Trung-trị xử những việc sau này:

Việc khinh hành và lăng mạ. — Ngày tháng trước M. Debors Emile bị kiện tầng thấy Mme Bùi-thị-Chương buôn bán đồ nhà ở Leblanc ở phố Duvillier đòi tiền hàng, sinh sự cãi nhau rồi đánh bị thương làm mất một cái xuyến vàng. Mme Bùi-thị-Chương lại bị thưa lại rằng nhân thấy M. Debors Emile can thiệp vào việc đòi tiền hàng lấy không bằng lòng rồi lăng mạ. Tòa xét phạt M Debors Emile: 16 quan vì việc khinh hành cũng bắt phải bồi thường 20 đồng cho Mme thị Chương và tha cho Mme thị Chương vì việc lăng mạ vì không đủ chứng cớ.

Ăn cắp vi. — Ng.-văn-Hòa không làm nghề nghiệp gì thò tay vào túi áo một người tây đen làm nghề gác cửa ăn cắp một cái ví trong có 5 đồng bạc. Khi người tây đen biết đuổi gần bắt được thì tên Hòa vội vàng quẳng ví lại trả. Tòa phạt Nguyễn-văn Hòa 2 tháng tù.

Chứa lốp xe ăn cắp. — Nguyễn-văn-Ái là chủ xe hàng cho tàu bị thưa chứa một cái lốp xe ăn cắp của công ty vận tải. Hỏi thì Nguyễn-văn-Ái khai là mua dùng không biết tỉ của ăn cắp. Tòa phạt Nguyễn-văn-Ái 1 tháng tù ăn treo.

Người ở thuê nhà bất lương. — Nguyễn-thị-Kỳ không làm nghề gì thuê nhà một người tên là Dương-thị-Nhị, trước khi dọn nhà đi ăn cắp của chủ nhà những quần áo và nồi chảo đáng giá là 21 đồng đem gửi tại nhà Phạm-văn-Kim là thợ mộc. Tòa phạt Nguyễn-thị-Kỳ 4 tháng tù và tha cho Phạm-văn-Kim vì vô tội không biết là của gian.

Bội tín. — Nguyễn-văn-Bá, nghề làm đầu thuê sắt xe đạp tại hiệu một người tên là Trần-văn-Quỳnh, rồi rồi không trả nữa đem bán đi lấy tiền tiêu. Tòa phạt Ng-văn-Bá 3 tháng tù và 25 quan.

Việc ăn cắp của hiệu Gô-đa. — Ng-văn-Đàm là học-trò một hiệu ảnh vào hiệu Gô-đa xem ảnh cartes postales rồi thó ngay 5 cái ảnh giá 0$ 81 giắt vào mình bị người bán hàng ở đấy bắt được quả tang. Tòa phạt Ng-văn-Đàm 25 ngày tù.

Hành hung. — Vì việc trong gia-đình bất hòa, Phạm-văn-Chước bán lô gỗ ở phố hàng Xã có mấng chữ soan dưa. Một người tên là Tạo (là anh em thúc bá với người soan dưa ấy) thấy Phạm-văn-Chước chửi cả họ mới can thiệp vào thì Phạm-văn-Chước chạy sang trụ sở xám lại đánh bị thương. Tòa phạt Phạm-văn-Ái 20 quan, Phạm-văn-Chước, Phạm-văn-Thái mỗi người 10 quan và bắt phải liên đới với nhau bồi thường cho bên bị đánh 50 đồng.

Ngạch công chánh. — MM. Trần-ngọc-Hậu, Lê-văn-Nhiên, tá sự chuyên môn, nay kiêm việc phát lương cho các người làm việc và phụ phê làm ở sơn đường Suyt — Sơn-la và sơn tường số 12 đi Hòa-phong.

Các viên tá sự chuyên môn tập sự số tên sau này, nay đều được thăng tá sự chuyên môn hạng ba:

Kể từ ngày 11 Novembre 1926

MM. Nguyễn-như-Quí, Trần-văn-Khắc, sở xe lửa Trung-kỳ; Trần-quang-Vân, sở lục-lộ Bắc-kỳ; Phạm-Quang, sở xe lửa Trung-kỳ; Lưu-văn-Trí tức Chỉ, sở lục-lộ Nam-kỳ; Ng.-văn-Sử sở lục-lộ Nam-kỳ; Nguyễn-văn-Thước sở lục-lộ Trung-kỳ; Phạm-duy-Thịnh sở lục-lộ Ai-lao; Đỗ-ngọc-Thiệp sở lục-lộ Trung-kỳ; Đỗ văn-Thăng sở lục-lộ Ai lao; Quách-đình-Bảo, Lê-văn Sử, Lê-văn-Đệ, sở lục-lộ Cao-mên; Ngô-ẩn-xuân-Bảo sở xe lửa Trung-kỳ; Nguyễn-ai-Canh sở lục-lộ Nam-kỳ; Nguyễn-ngọc-Lôi sở xe lửa; Trần-khắc-Hiếu, sở hỏa-đồ Trung-kỳ.

Kể từ ngày 8 décembre 1926

M. Ngô-thân-Phụng sở xe lửa Trung-kỳ.

MM. Phạm-huy-Ái, Lê-đức-Kim, tá sự chuyên-môn tập sự, bắt đầu tập-sự hai năm, nay lại thêm một năm tập sự nữa, kể từ ngày 11 novembre 1926 trở đi.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiện ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá.

Trục xuất cảnh ngoại. — Những người Khách vong-Tai, Vong-sous Man, Vong-châu-Man, không có chỗ ở nhất định ở Đông-dương, đều bị trục ra ngoài địa hạt.

Mở trường. — Nay mở một trường sơ-đẳng Pháp-việt ở Nam-nhung tây Trung an, châu Hà-quảng (Cao-bằng)

Giấy bạc giả 100 p. — Sở mật thám đương cho xét vì việc lưu hành giấy bạc giả 100 đồng.

Xóm Thái-hà có dịch tả! — Mấy hôm nay dưới xóm Thái-hà lại thấy có dịch tả, hiện có 5, 6 người bị thiệt mạng. Lại mới có một người đàn-bà bỉn hàng dong ở 6 Quan-trường cũng bị cái bệnh gớm-ghê này mà thiệt mạng.

Lại một người toan tự tử ở cầu sông Cái. — Ngày hôm qua vào hồi 7 giờ rưỡi tối, một người cu-li xe đưa lại sở Cảm một người tên là Trần-văn-Quyên quán làng Tiên-le (Vinh-yên) định tự tử ở trên cầu sông Cái. Tên tài đã đưa vào nhà thương được một lúc thì đã về nhà.

Họ chém nhau ở xóm Khâm-thiên. — Tối hôm qua ở xóm Khâm-thiên một quan-viên tên Dương mới chiêu rượu quảng số bà vai một ả tại nhà kia toi bỉ thình linh có mối chàng vào sinh sự với quan-viên lý mấy tao ngộ nghĩnh rồi lôi một ả bình khang ý chừng nặng vì chút nghĩa nhiều xa, liền bình quan-viên Tân, vấc dao đuổi chém chàng ngã, may nhờ thấy cũng phải khiếp! Sau hỏi ra thì ngộ đâu chàng kia chính là người tâm cố của ả nọ.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI
Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Carasse* ».
Thuốc cũng vàng, giấy giản lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi cẩm.
9003

QUAN TOÀN-QUYỀN VARENNE TẠI PHÁP

Ngày hôm qua, nhân dịp viên thuộc địa Pháp lại họp, có đặt tiệc, số người dự tiệc có tới 300 vị, đó các quan Léon Perrier, Albert Sarraut và Alexandre Varenne chủ-tọa.

Quan Albert Sarraut đọc diễn-văn, có khen ngợi và tỏ ý hết lòng tín nhiệm quan Alexandre Varenne. Ngài có nói: « Tôi xin nói, và tôi nói thế, vì tôi nghĩ như thế, tôi xin nói nay vẫn rằng quan Varenne phải trở lại Đông-dương để làm cho các công cuộc của ngài đã bắt đầu được hoàn hị ».

Quan Alexandre Varenne đáp lại, có nói trong khi ngài cầm quyền ở Đông-dương, không hề bao giờ ngài có quan tâm về tư-tưởng phái đảng, ngài chỉ quan tâm về sự xem xét các việc, về sự cai trị một cách nhân-từ, và tự do. Ngài vẫn nói theo cái chính sách của các nhà cầm quyền chính trước ngài, như quan Doumer là một vị tiền đạo quan Sarraut mà người Đông-dương vẫn ghi nhớ luôn luôn, nhưng lại phải nhắm chước cho thích hợp tình thế, vì trong hồi nhiệm kỳ Đông-dương đã thay đổi tiến bộ nhiều. Đối-đa số nhân-dân Đông-dương biết rằng quanh mình thiên hạ khuy do thế nào; và hễ bao Đông-dương nếu phải có nước Pháp bảo hộ trợ lực cho, nhưng nhân-dân ấy, yên cần được một cái địa-vị một ngày một quan-trọng hơn trong việc quản-trị xứ sở mình. Ta phải cho người bản xứ họp lực với ta trong sự quản-trị công việc xứ sở của họ. Ở Đông-dương hiện nay cái tâm trí người Tây, và cái tâm-trí người Nam sự tình lợi của người Tây, và sự tình lợi của người Nam, đương lúc hòa hợp với nhau, chỉ trong ít năm là không còn sao phân rõ được Tây, Nam nữa. Nay ở Đông-dương phải gây nên một cái tâm trí thứ nhất, cho trong khi giữ gìn Đông-dương ta có thể trông cậy ở người bản xứ được. Phải sao cho họ hiểu rằng giữ gìn đất Đông-dương, tức là giữ gìn xứ sở của họ. Vậy thì phải cho họ được một số đại-biểu hữu-ích, tại các hội-đồng tư-vấn bản xứ.

Sau cùng quan Alexandre Varenne có nói nhân dân Đông-dương thông minh ý tứ, nếu khiếu phẩm bình, nếu tư khiếu đúng cái tinh chất của họ, thì về đường chánh-trị thuộc-địa, ta có thể đó được một công cuộc tuyệt hảo, để cho hậu thế phán đoán.

Quan Léon Perrier, tổng trưởng bộ Thuộc-địa, khen ngợi quan Varenne về cái chánh sách của ngài ở Đông-dương hồi nay vẫn hợp với cái chánh sách của quan tổng-trưởng bộ thuộc địa, và của chánh-phủ nước Pháp, vì quan tổng-trưởng bộ thuộc địa, chánh phủ nước Pháp, quan Toàn-quyền Varenne vẫn rất là hợp ý nhau. Quan Perrier phản-đối những lời công kích quan Varrere một cách vô lý, làm hại cái thanh thế nước Pháp, vì chánh-phủ Toàn-quyền tức là người đại-biểu nước Pháp vậy.

A. R. I. P.

Tin Saigon

Ngày 21 Novembre 1926

Việc phát giấy phiếu động

Mấy tờ báo Nam-kỳ báo tin về việc phát giấy phiếu động ở Nam-kỳ, lời lẽ tỏ-bố-lộ có thể làm cho nào động nhân tâm. Vì vậy chánh-phủ Nam-kỳ có tuyên-cáo rằng chánh-phủ biết rõ các giấy ấy vốn ở bên Pháp đem đến. Giấy ấy đem vụng được một ít vào Nam-kỳ độ mất tháng nay, hoặc gửi nhà buu-điện một cách khôn khéo, và gửi những người đi tàu ở Pháp sang. Mấy người phiến loạn có tiếng và vẫn bị trông nom luôn, nhận được các giấy ấy, nhân dịp ngày 10 và 11 novembre mới rồi đông người, có phái được mấy tờ ở những nơi đông người qua lại ở Saigon. Những người làm các giấy ấy, từng những đồng đăng đã bị truy vấn. Các tòi bố báo phiến loạn ấy không có hợp với tâm đại-đa số người Nam ở Nam-kỳ, vì ở Nam-kỳ người Tây người Nam ai nấy từ ra sức lòng hòa-hiếu thân-ái với nhau.

A. R I P

Tin sau cùng.

Ngày 20 Novembre

Gió bão ở Pháp

Ở miền Marseille gió bão to, nhiều cây bị đổ, nhiều nhà bị lăng mất nóc hay bị đổ. Tổn hại rất nhiều.

Một phép mới chữa thép

Một công-ty nước Đức phát-minh được phép dùng phép học trị sắt mà chữa thép.

Một cuộc hội-nghị quốc-tế của đảng xã-hội

Các đại-biểu của đảng xã-hội nước Đức, nước Anh, nước Bỷ, và nước Pháp đã họp ở Luxembourg hôm nay để xét các vấn-đề quan hệ về cái chánh-trị ngoại giao sau khi nước Đức vào hội Vạn-quốc, và sau khi có cuộc hội-nghị Thoiry.

Sở chỉ-thâu tại nghị-viện Pháp

Các ông nghị viên về đảng công-sản định tâm ngăn trở sung thú dân nghị-viện để ung-chuẩn số chi thu cần bộ lao-động.

Ông Poincaré có bảo các ông nghị-viên ấy rằng các ông chỉ muốn ăng các khoản chi xuất, mà không bao giờ ưng thuận các khoản thu nhập.

Đến khi ông Poincaré xướng cái vấn-đề thu nhiệm, thì phiếu lần được đại đa số tỏ ý tín nhiệm, lần nào cũng được quá số 325 về.

Chiến sự ở Trung-hoa

Phòng-ngoại-Tướng, đem ba đạo Quốc-dân-quân, đã đến Tây-an-phủ là nơi quân của Phùng đương đánh nhau với quân của Ngô-bội-Phu.

(A. R. I. P.)

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội đồng thành phố. — Vào hồi 20 giờ 45 phút ngày thứ năm 26 novembre này hội-đồng thành-phố sẽ họp kỳ thường-lệ do quan Đốc-lý Krautheimer chủ-tọa. Những vấn đề đem ra xét hôm nay phần nhiều của kỳ trước giao cho các hội-đồng xét rồi trình ý-kiến cho hội-đồng biết.

Ngộ ô-tô. — Hồi 2 giờ trưa hôm thứ bảy ở gần trại lính Khố-xanh, có chiếc ô-tô đi phải một bà vợ cả đẩy và xây xát nhiều chỗ khác nữa, xem ra nặng lắm, không biết có thể cứu được không. Bà ấy đã đưa vào nhà thương điều trị, còn chiếc ô-tô thì nghe nói là của một hãng xem kia ở Bờ-sưu, hôm ấy lại do một cậu con tây là bạn con người chủ có xe cầm máy.

NAM-ĐỊNH

Việc công tác trong thành-phố. — Hiện nay đương làm các đường đi ở trong thành-phố. Công việc làm đã tiến-tới lắm.

(Xem trang thứ ba cột thứ ba).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cuộc đua xe đạp vòng quanh nước Pháp năm nay

(*Tiếp theo*)

Đoạn binh thường có 3 nơi kềm soát ăn uống, nơi thứ nhất, các nhà không cần phải mang đi nhiều thức, là vì trước khi khởi hành, đã ăn uống no nê cả rồi, nơi thứ ba cũng không cần lấy, nghĩa là chẳng bao lâu tất về tới nơi, các nhà đến để đánh về nghỉ cần ăn uống một thế? Duy chỉ có nơi thứ hai là phải mang đi nhiều thức, nghĩa là đã đi được chừng 200 km. rồi, nên ai cũng ăn cho rõ no rồi lại mang đi nhiều thức. Như Vanslembrouck và những người cùng tại hắn, ăn rất khỏe, cứ mỗi khi lĩnh để ăn uống ở nơi kiểm soát thứ 2 trong một đoạn nào, thường đem đi những thức sau này: 1 bình nước chè, 1 bình nước suối Vittel 1 phần chia tư gà quay, 2 cái cốt-lét cừu, 2 quả trứng sống, 1 cái bánh bọc mứt, một cái bánh bao phó-mát trắng 2 cái bánh bột gạo, 2 quả chuối, 3 cái bánh ngọt nhỏ; 15 miếng đường, 1 chùm nho khô, bánh bít-qui. Petit-beurre, và một ít mứt mận. Cách ăn uống của Lucien Buysse cũng hơi giống nhau như thế.

Cách ăn uống của Bottecchia lại khác hẳn với người ta, như khi chạy ở dọc đường chỉ ăn có 3 quả trứng, 1 cái cốt-lét bò con, 2 miếng trứng đúc, 2 quả chuối, 1 ít đường miếng, mấy cái bánh bít-qui nhân kem, những quả chà-và và cam; và hắn ta uống 1 bình nước Evian và 1 bình cà-phê. Cứ mỗi buổi sáng trước khi khởi hành hoặc ngày nghỉ cũng vậy, Bottecchia và Piccin, 2 hay trò thường pha cà-phê và rượu vang đỏ ăn với nửa tách đường bột, đánh thêm 5 cái lòng đỏ trứng vào, rồi trên cho đều để uống. một cách ăn như thế, có thể làm cho sức lực tăng gia được.

Trong bấy nhiêu người dự cuộc, thì Collé ăn yếu nhất, và Casterman (đã bỏ thi từ đoạn thứ tư rồi) cũng vậy, thường để bụng không luôn-luôn. Parmentier người lắm thước những nơi kiểm-soát thứ 2 trong một đoạn nào, hắn ta thường đem đi: 1 bình nước chè 1 bình nước Vitelle, 2 cái trứng sống, 1 phần chia tư gà quay, 2 cái bánh bao dăm-bông, 2 cái bánh bao phó-mát, 2 cái bánh bao mứt (6 cái đều phết mỡ sữa) 2 cái bánh bột gạo 6 cái bánh mứt nhỏ, 2 quả chuối, 2 quả cam, những mứt mận nho khô, đường miếng và 1 tập sô-cô-la sữa, tất cả cân nặng chừng 5 ki-lô, (hơn 8 cân ta) sao ăn tợn thế? người chủ hiệu xe có lẽ phải bớt nặng những món ấy đi, để khỏi khó nhọc đến các nhà chạy thi vậy.

Những con đường thuộc về phương đông, phương bắc, xứ Normandie và Bretagne đều nóng bức cả, nên các nhà phải cần dùng nước lã. Đoạn Brest-Les Sables d'Olonne các nhà thường phải xuống xe tìm nước lã cho vào bình, hoặc dội đầu dấp mặt, rửa chân cho mát. Hôm sau đoạn [illegible] Sables đến Bordeaux có nơi bày những thùng sữa tươi ra cổng làng, để các nhà chạy thi uống cho đỡ khát. Một nhà thi riêng tên là Deloffre vì thằng nhỏ ở nhà trọ, quên không đánh thức dậy sớm, vội vàng chưa kịp ăn uống gì cả. Đến khi khởi chạy, trông thấy 1 cái xe bán sữa tươi đậu bên cạnh đường, liền trèo lên lấy sữa cho vào nắp thùng, một hơi uống cho cựa no, coi chừng dễ chịu, bấy giờ mới nhảy lên xe mà phóng nước đại.

Taisière cũng là người thi riêng, một hôm trời nóng, phải xuống xe chừng 10 lượt để lấy nước uống và cho vào bình. Hắn ta có tật nóng chân, gặp trời nóng bức lại càng khó chịu, cứ đi được vài chục km. hắn ta lại phải tưới nước ở bình vào bít-tất và giầy cho mát, như vậy, thì có lẽ bó buộc lắm nhỉ!

Trong bọn chạy thi, thì Alancourt và Decorte đều to lớn và khỏe khoắn cả. Vanslembrouck cũng to lớn lạ thường, cẳn cao 1m,81, và cân nặng chừng 80 kilos nếu mùa rét, thì còn cân nặng tới 94 kilos. Bọn Van de Casteele, Dejonghe, Taillen, Bellenger, và Créau (người này bỏ thi từ đoạn thứ 2 rồi) đều cao 1 thước 80 và nặng 80 kilos cả. Trẻ trọng như thế, mà cưỡi lên con ngựa sắt 12 kilos coi chừng nhẹ nhàng lắm.

Cuộc vòng quanh nước Pháp năm nay, đại khái đã kể như trên kia độc giả nên biết rằng: cuộc này tuy do ông Henri Desgranges và nhà báo Auto phát khởi và tổ-chức, nhưng phần nhiều là cái tính-chất quảng-cáo của các xưởng làm xe đạp, như là Alcyon, Automoto, J. B. Louvet, Météore, La Française vân, vân. Các nhà chịu khó cổ-động cho xe đạp của mình được phát-đạt, cho nên mới chịu hi-sinh đồng tiền để mà chiêu tập các tay đại tài ra dự cuộc. Mỗi năm xe hiệu nào được nhất trong toàn cuộc hoặc một đoạn nào, hay là không được nhất nhì mà bình an về tới nơi, thì các hiệu xe đều đại thư đặt thư quảng cáo lên báo: rằng xe hiệu nào do ai cưỡi chiếm giải nhất v. v. Như thế thì nhiều người chú-mục đến, mà năm ấy sẽ bán được nhiều hơn mọi năm. Về đằng thể-dục, thì thật là một cuộc đua xe-đạp to nhất thế-giới, công chúng nhân đó sẽ rõ được cái sức dai của các nhà chạy thi xe-đạp. Ta cứ xem người thường mỗi ngày lặt vặt đi được 30 km. tính cả ngày mưa, cũng phải đi hàng năm trời mới hết được 5,475 km Hoặc người thường chưa rõ cái sức lực của mình khỏe dai thế nào, thử chạy trong 100 km. xem có khó nhọc không? thì mới công nhận rằng: những nhà dự cuộc vòng quanh nước Pháp, không phải là những tay tầm thường, sớm chiều luyện tập quá lọ, hoặc chạy trong một ngày, không thấy mỏi chân, mà đã dám ra dự đua cuộc to tát ấy đâu. Bao giờ cũng phải thân thể cường cường, thử sức xem hơi, ứng dụng hoàn bị, rồi mới ra đua, như thế, mới có thể tranh cạnh với người và hi-vọng được.

Hoàn cầu thể dục xe đạp, không kể những nhà đi xe đạp vòng quanh thế giới, thì chắc không cuộc nào to và dài bằng cuộc vòng quanh nước Pháp, người phát khởi tổ-chức cuộc ấy, thật là một đấng công-thần hay là vĩ-nhân về xe-đạp-giới vậy.

(*Còn nữa*) Phy-Tchấn-Long

VÌ MÙA MƯA

Sang Lào phải đi lối Đông-hà

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thư ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Đông-hà cứ thứ ba chạy lên Laobao ngủ, sáng hôm sau đi đến Savanakhet đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ

Savanakhet sáng sớm thứ hai chạy đến Schepour ngủ, chiều hôm sau tới Đông-hà.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Đường đi Huế và Tân-ấp đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI,

Vinh, Đông-hà, Tân-ấp, Thakhek hay là Napé

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của CÔNG-TY PANAMA, có rút số để hoàn lại (Obligation Panama à lots) Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày để dành mấy xu, có thể trở nên giàu có được).

Hễ nộp tiền lần đầu là được ngay các số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về lô nào thì mình được lĩnh nguyên cả tiền lô ấy. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một lô từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hơn 2 triệu lô.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LÔ SAU NÀY :

130 lô	500.000 quan	260 lô	5.000 quan
130 lô	250.000 —	1.320 lô	2.000 —
260 lô	100.000 —	13.200 lô	1.000 —
260 lô	10.000 —	1.700.900 trái đơn hoàn lại làm	400 —

NGƯỜI CÓ TRÁI-ĐƠN ĐƯỢC DỰ CUỘC RÚT SỐ MÃI CHO ĐẾN KHI SỐ TRÁI-ĐƠN RÚT RA THÌ THÔI

Các lô được lĩnh nguyên tiền, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số sẽ nhận được một cái bảng kê số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Các số kê trong bảng ấy đúng với cái trái-đơn để tại nhà ngân hàng, các nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng cứ 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gửi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France

R. C. MARSEILLE 6576

«ĐẠI-QUANG» ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

25, Boulevard Tổng-đốc-Phương. — CHOLON

DƯỢC TÁNH LƯỢC GIẢI

THƯỢNG-HẢI HUYẾT-TRUNG-BỬU

Thứ thuốc nầy đã có thầy thuốc thử-nghiệm rồi bao không có sự độc địa chi trong thuốc cả.

Trăm nước thạnh suy cũng bởi tại nơi dân mạnh hay là yếu, do nơi khí huyết mà ra, cho nên phải biểu rằng khí huyết làm cho cứng trong nước và bền chặc gốc lại thêm là giống rất mạnh mẽ, vì nay đương lúc chiến tranh nên ta phải gấp mà lo xét cho hết sức chớ chậm trễ, phải lo vững bền khí huyết cho lắm. Mới đây trong thế giới đã mở mang muôn việc cũng phải lấy sự mạnh làm đầu sự chắc làm gốc. Vậy thì thứ thuốc Huyết-trung-bửu là thiệt rất bổ huyết của can tâm và thêm sức mạnh trong thân thể. Cũng vì bởi tìm kiếm hết sức mới đặng thuốc nầy:

Mấy tiệm thuốc bắc ở các tỉnh lên trong tam kỳ đều có bán.

Người ốm yếu da mặt như giấy thì biết cái phần huyết đã hư rồi, vậy uống thuốc luôn thuốc Huyết-trung-bửu nầy bảy bữa thì da thịt trở nên đỏ, sắc mặc tốt tươi khi chưa uống thuốc nầy thì lấy chích trên đầu ngón tay ra máu ít nhiều trên miếng giấy xem cho kỹ sắc máu thể nào rồi đến khi đã uống thuốc đặng 7 ngày cũng làm như trước chích máu nhiều trên giấy thấy sắc máu trở nên đỏ tươi còn dùng được lâu thì mập hơn khi chưa uống thuốc còn khi mình chưa uống hãy đi cân thử cho biết đến khi dùng thuốc đặng 7 ngày thì cân nặng thêm nửa cân, còn khi chưa uống hãy cầm vật chi nặng dở lên thử coi sức mạnh dường nào, đến khi uống thuốc nầy đặng 7 ngày lại làm y như vậy cầm thử vật dở lên như không biết nặng, vậy thì phải biết thuốc *Huyết-trung bửu* nầy làm cho mình mạnh mẽ là bao nhiêu.

Còn như người máu huyết không đặng đầy đủ ít muốn nói chuyện, nếu uống *Huyết-trung-bửu* phần khí đầy đủ và bắt hoặc nói đến ba bốn giờ không nhằm mà rất vui vẻ vậy thì phải biết thuốc *Huyết-trung-bửu* rất hay và qui báu là dường nào

Còn người huyết hư bước ra đi không được nửa dặm đường thì mệt, uống thuốc nầy rồi chừng một tháng rồi chạy đến một dặm đường không biết mệt.

Còn thêm một chứng rất hay như ham dâm thái quá thì tạng thận đã kém suy, thì phần ngươn lạnh uống thuốc Huyết-trung-bửu sáu bảy bữa thì thêm tinh thần lại và ấm hơi khi bởi nhờ máu mà ra, bề phạt huyết kém thì tạng thận phải kém nên uống thuốc bổ huyết ấy là bổ thận, vậy thì thấy những chứng bịnh nói trên đó đều phải biết sức hay dường nào.

Lại còn thí nghiệm người vú ít sữa không tốt uống thuốc nầy sáu bảy ngày thì người vú có sữa hơn 3 phần khi trước và tốt, còn người đờn bà đương giáp tháng khi bầm khi dợt khi trồi khi sụt làm đau bụng hoặc ra như làm băng không dứt, uống luôn một tháng thì huyết trở nên đỏ tươi và đúng ngày không đau bụng, còn uống luôn mỗi tháng chẳng hề trồi sụt những điều nói đó đều làm chứng rõ thuốc huyết rất báu là dường nào.

Thường khi con nít nó mất sữa ngôi tiên thiên đã kém thì sanh nhiều bịnh khó, hoặc đến năm tuổi nó chưa biết đi đứng, phải biết rõ bịnh ấy là tại khi huyết chưa đủ hoặc bịnh cam tích cũng bởi đó mà ra, như con nít từ 3 tuổi đến 5 tuổi khi nó ăn cơm rồi phải cho uống thuốc Huyết-trung-bửu một muỗng cà-phê mỗi ngày 3 lần pha với nước ấm thì trở nên mạnh mẽ xương cứng và chẳng hề có bịnh chi khác như khi còn nhỏ máu đều đủ đến già nó không hay đau đớn.

Một người đờn bà đường kinh không đúng hoặc khi trồi khi sụt hay làm đau bụng uống thuốc nầy đường kinh trở nên tốt lại và đậu thai uống thường đến khi sanh đẻ mau mắn và có sức mạnh lại ngày sau đứa con ấy cũng vô bịnh vì đã có bổ dưỡng khí huyết trước thì cái sữa của người đàn bà trở nên tốt cho con nít bú tự nhiên nó phải mạnh mẽ, còn người đàn bà huyết khí hư thì sanh rầu buồn lo lắng nằm ngồi không yên lại can hỏa hừng lên làm đau bụng và nhức mỏi cả mình mà uống đặng thuốc Huyết-trung-bửu thì huyết khí tốt lại can hỏa chẳng hừng lên khỏe khoắn trong mình và các chứng bịnh đã nói trên cũng tiêu trừ đặng hết.

Có người tuổi trẻ ngôi tiên thiên và ngôi hậu thiên suy kém ham việc dâm dục khí huyết hao kém sanh ra vàng da mặt, hay xây xẩm tối tăm đau lưng lỏng gối tay chơn yếu đuối can thận suy kém và đau long cái óc làm ra lỗ tai lùng bùng, thì phải uống thuốc nầy được một tháng thì mặt mày trở nên tươi tốt và lần lần nó có sức mạnh và các chứng bịnh đã nói trên đều tiêu hết.

Một người học hành kia phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết phải hao kém sắc mặt như giấy trắng, như đặng dùng thuốc nầy thì tâm huyết trở nên mạnh và khí huyết đầy đủ lại, và nở nang lành vẻ con người rất nên xinh đẹp.

Một người già cả khí huyết suy kém tinh thần yếu đuối hãy dùng thuốc nầy thì tự nhiên tóc xanh và rất đen lại có sức mạnh da thịt hết dùng thường ngày thấy thêm sức già nên trẻ.

Cách dùng: Người lớn mỗi ngày uống ba lần trước khi ăn cơm nửa giờ hoặc ăn rồi mỗi lần một muỗng ăn súp vậy khuấy nước ấm ấm mà uống.

Giá mỗi ve nhỏ ... 1$20 — Giá một ve lớn.... 2.00

Trữ bán tại Đại-Quang-Dược phòng 25, Bd. Tổng-đốc-Phương N° 25 Cholon.

Số 110

BẮC-TỐNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Tống Chân tôn luống cuống không biết làm ra thế nào, truyền hỏi các quan triều-thần rằng:

--- Bây giờ ai dám đem quân đi cứu-viện?

Nói chưa dứt lời thì *Hách-thiên bà vương* là *Dương-tôn-bảo* liền quì xuống tâu rằng:

--- Kẻ hạ-thần xin đem quân đi cứu viện.

Tống Chân-tôn bằng lòng, liền sai một vị lão-tướng là *Hô diên tán* làm chức giám-quân, *Dương-tôn bảo* làm tiên phong, đem năm vạn quân đi đánh *Liêu*. *Dương tôn bảo* vâng mệnh lui ra, trở về *Vô-ninh-phủ*, vào cáo từ *Dương* lệnh bà.

Dương lệnh-bà nói:

— Cháu nên để cho *Bát vương* và *Cửu muội* cùng đi.

Dương-tôn-bảo nói:

--- Nếu được hai cô-nương cùng đi giúp cho thì còn gì hay bằng!

Ngày hôm ấy, các tướng sửa soạn sẵn-sàng, *Mạnh-lương* đi tiền đội, *Dương tôn-bảo* đi trung-đội, *Hô-diên-tán* đi hậu-đội. Đại binh dạng cờ nổi trống, thẳng đường tiến sang *Cửu-long cốc*. *Tiêu* thái-hậu nghe được tin ấy, truyền gọi bọn *Da-luật học-cổ* vào để thương nghị mưu-kế.

Da luật học cổ nói:

— Thái-hậu chớ lo ngại! Hiện nay binh-mã bốn nước cùng đóng ở đây để giúp ta thì một mình quân *Tống* địch lại làm sao cho nổi. Xin thái-hậu cứ giao mặc kẻ hạ-thần, kẻ hạ-thần bày mưu lập kế, quyết có thể thắng được.

Tiêu thái-hậu nói:

--- Tướng-quân nên lưu tâm cẩn-thận, chớ có nóng-nảy.

Da-luật học-cổ vâng mệnh lui ra, tức thì họp các tướng để thương-nghị mưu kế.

Nữ-chân quốc-vương là *Hồ-kiệt*, đại tướng nước *Sa-đà* là *Trần-thâm*, phò-mã nước *Tây-phiên* là *Vương-hắc-hổ* cùng *Hắc-thủy* quốc-vương là *Vương-tất-đạt*, đều kéo đến họp ở trong quân-tướng.

Da-luật học-cổ nói:

--- Sáng mai ta cùng quân *Tống* giao-chiến, các tướng nên một lòng gia công cố đánh. Nếu được thắng trận, sẽ có trọng thưởng.

Hồ-kiệt nói:

--- Quan nguyên-soái bất tất phải lo-nghĩ. Ngày mai chúng tôi ra trận, quyết thế nào cũng đánh được cho quân *Tống* chẳng còn sót một mảnh giáp nào.

Bỗng nghe báo quân *Tống* đã kéo đến, *Da luật học-cổ* tức thì đem quân bản-bộ tiến ra, trông thấy trận-địa bên quân *Tống* cờ bay phấp-phới, một tướng cưỡi ngựa đứng trước hàng quân. Tướng ấy là ai? tức là *Dương* ngũ-lang hòa-thượng.

Dương ngũ-lang quát to lên mà mắng rằng:

-- Loài mọi-rợ kia, sao ta giết mãi không hết. Chúng bay khôn hồn nên mau mau rút quân về, may được sống sót, nếu không thì ta sẽ đánh cho phải nát thịt tan xương.

Da-luật học-cổ hầm hầm nổi giận, ngảnh lại bảo các tướng rằng:

--- Nào các tướng! Ai là người dám ra trận trước, để làm cho quân *Tống* phải giảm bớt nhuệ khí!

Nói chưa dứt lời thì *Nữ-chân* quốc-vương là *Hồ kiệt* đã cất tiếng mà đáp rằng:

--- Tôi xin ra lấy đầu đứa thất-phu ấy!

Hồ-kiệt vừa nói vừa múa giáo thúc ngựa tiến ra đến đánh *Dương* ngũ-lang. *Dương* ngũ-lang cũng giơ cao lưỡi búa để đối-địch lại. Hai bên giao chiến độ mấy mươi hợp thì *Hồ-kiệt* biết sức không địch nổi, quay ngựa bỏ chạy. *Dương* ngũ-lang thúc ngựa đuổi theo

Phò-mã nước *Tây phiên* là *Vương-hắc-hổ* múa ngọn phương-thiên-kích hăng hái tiến ra, rẽ đôi bọn tăng-binh ra làm hai ngả. *Hắc-thủy* quốc-vương là *Vương-tất đạt* tay cầm lưỡi búa cũng thúc ngựa tiến đến.

Dương ngũ lang ngảnh trông bốn mặt toàn thị quân *Liêu*, tên bắn như mưa, một mình xung đột, không thể nào mà ra cho thoát, *Dương* ngũ-lang đang trong khi nguy cấp, bỗng thấy ở phía tây-nam cát bụi lấm trời, có một toán quân tiến đến, tức là toán quân của *Bát-nương*, *Cửu-muội* và *Dương-tôn-bảo* đó!

Bát-nương cưỡi ngựa đi trước, vừa gặp *Vương-tất-đạt*. Hai bên giao-chiến mới được mấy hợp thì *Cửu-muội* đem quân đến tiếp ứng. *Vương-tất-đạt* quay ngựa bỏ chạy, *Cửu-muội* toan thế đuổi theo.

Khi *Vương tất đạt* chạy đến gần cửa hang, bỗng có một tướng quát to lên mà bảo rằng:

— Đứa nghịch-tặc kia, muốn tốt thì mau mau đầu hàng, ta sẽ tha cho khỏi chết.

Tướng ấy là ai? Tức là *Hô-diên-tán*. *Hô diên tán* hăng hái đến đánh, liền bắt sống được *Vương-tất-đạt*. *Mạnh-lương* thúc quân tiến vào vừa gặp đại-tướng nước *Sa-đà* là *Trần-thâm*, hai bên cùng nhau giao chiến.

Giao-chiến mới được mấy hợp thì *Mạnh lương* quát to lên một tiếng mà rằng:

— Đứa nghịch-tặc kia, mày chạy đằng nào cho thoát!

Nói chưa dứt lời thì nghe tiếng búa đánh « Xầm » một cái. *Trần-thâm* đã chết tan ở nơi chiến-trường. *Dương-tôn-bảo* thấy quân *Tống* thắng được quân *Liêu*, cũng vội-vàng thúc toán hậu-đội tiến vào. Bấy giờ *Bát-nương* đang giao-chiến với *Hồ-kiệt*, dùng kế vất thừng, bắt sống được *Hồ kiệt* ở trên mình ngựa.

Dương ngũ-lang quay ngựa lại đánh, bọn tăng binh dùng giới-đao chém đứt chân ngựa của *Vương-hắc-hổ*. *Vương-hắc-hổ* tự trên mình ngựa lăn xuống đất, quân *Tống* tức thì xúm lại, bắt sống được *Vương-hắc-hổ* đem về.

Da-luật học-cổ thấy sự nguy-cấp, chạy vào trong dinh, tâu với *Tiêu* thái-hậu rằng:

— Xin thái-hậu mau mau chạy trốn, Quân *Tống* cường-thịnh lạ thường, hiện nay các tướng trong bốn nước giúp ta đều bị bắt tất cả.

Tiêu thái-hậu nghe nói, kinh hồn táng đởm, vội-vàng lên ngựa chạy trốn. *Da luật học-cổ* ủng *Trương-mãnh* đều gia sức liều chết để đi hộ-vệ. *Dương-tôn bảo* thấy vậy, thúc quân đuổi theo.

Tiêu thái-hậu trong khi hộc-tốc đang chạy, bỗng gặp một toán quân tự phía sườn núi kéo ra đón đánh, tức là toán quân của *Dương* lục-lang ở *Tam-quan-trại* đó. Quân *Liêu* thấy vậy xiết bao run sợ, quăng cả đồ binh mà chạy.

Tiêu thái-hậu thở dài than rằng:

--- Ngày nay chính là ngày ta đã tận số. Thôi thì các tướng liệu mà thoát thân.

Nói xong, tuốt gươm toan tự-tử. *Da-luật-học-cổ* can rằng:

— Thái-hậu chớ nên nóng-nảy. Đất *U-châu* ta còn có mấy mươi vạn hùng-binh, có thể đối-địch lại được với quân *Tống*. Mà sách đây chỉ trong gang tấc, hà tất thái-hậu lại nóng-nảy mà vội dùng đến cái kế cùng-quẫn ấy.

Trương-mãnh nói:

— Xin thái-hậu theo con đường nhỏ này mà chạy về *U-châu* trước, còn để mặc kẻ hạ-thần đối địch với quân giặc.

Tiêu thái-hậu nghe nói, mới thôi không tự-tử, lại cùng *Da luật-học-cổ* theo con đường nhỏ, qua *Mân châu* chạy trốn.

(*Còn nữa*)

Les misérables

par Victor Hugo

(Suite)

Ceci n'est qu'une opinion personnelle ; mais pour dire notre pensée tout entière, au point où en était Jean Valjean quand il se mit à aimer Cosette, il ne nous est pas prouvé qu'il n'ait pas eu besoin de ce ravitaillement pour persévérer dans le bien. Il venait de voir sous de nouveaux aspects la méchanceté des hommes et la misère de la société, aspects incomplets et qui ne montraient fatalement qu'un côté du vrai, le sort de la femme résumé dans Fantine, l'autorité publique personnifiée dans Javert ; il était retourné au bagne, cette fois pour avoir bien fait ; de nouvelles amertumes l'avaient abreuvé ; le dégoût et la lassitude le reprenaient ; le souvenir même de l'évêque touchait peut-être à quelque moment d'éclipse, sauf à reparaître plus tard lumineux et triomphant ; mais enfin ce souvenir sacré s'affaiblissait. Qui sait si Jean Valjean n'était pas à la veille de se décourager et de retomber ? Il aima, et il redevint fort. Hélas ! il n'était guère moins ancelant que Cosette. Il la protégea et elle l'affermit. Grâce à lui, elle put marcher dans la vie ; grâce à elle, il put continuer dans la vertu. Il fut le soutien de cet enfant et cet enfant fut son point d'appui. O mystère insondable et divin des équilibres de la destinée !

IV

Les remarques de la principale locataire

Jean Valjean avait la prudence de ne sortir jamais le jour. Tous les soirs, au crépuscule, il se promenait une heure ou deux, quelquefois seul, souvent avec Cosette, cherchant les contre-allées du boulevard les plus solitaires, ou entrant dans les églises à la tombée de la nuit. Il allait volontiers à Saint Médard qui est l'église la plus proche. Quand il n'emmenait pas Cosette, elle restait avec la vieille femme ; mais c'était la joie de l'enfant de sortir avec le bonhomme. Elle préférait une heure avec lui même aux tête-à-tête ravissants de Catherine. Il marchait en la tenant par la main et en lui disant des choses douces.

Il se trouva que Cosette était très gaie.

La vieille faisait le ménage et la cuisine et allait aux provisions.

Ils vivaient sobrement, ayant toujours un peu de feu, mais comme des gens très gênés. Jean Valjean n'avait rien changé au mobilier du premier jour ; seulement il avait fait remplacer par une porte pleine la porte vitrée du cabinet de Cosette.

Il avait toujours sa redingote jaune, sa culotte noire et son vieux chapeau. Dans la rue on le prenait pour un pauvre. Il arrivait quelquefois que des bonnes femmes se retournaient et lui donnaient un sou. Jean Valjean recevait le sou et saluait profondément. Il arrivait aussi parfois qu'il rencontrait quelque misérable demandant la charité, alors il regardait derrière lui si personne ne le voyait, s'approchait furtivement du malheureux, lui mettait dans la main une pièce de monnaie, souvent une pièce d'argent, et s'éloignait rapidement. Cela avait ses inconvénients. On commençait à le connaître dans le quartier sous le nom du *mendiant qui fait l'aumône*.

La vieille *principale locataire*, créature rechignée, toute pétrie vis-à-vis du prochain de l'attention des envieux, examinait beaucoup Jean Valjean, sans qu'il s'en doutât. Elle était un peu sourde, ce qui le rendait bavarde. Il lui resta de son passé deux dents, l'une en haut, l'autre en bas qu'elle cognait toujours l'une contre l'autre. Elle avait fait des questions à Cosette qui, ne sachant rien, n'avait pu rien dire, sinon qu'elle venait de Montfermeil. Un matin, cette gretteuse aperçut Jean Valjean qui entrait, d'un air qui sembla à la commère particulier, dans un des compartiments inhabités de la masure. Elle le suivit du pas d'une vieille chatte, et put l'observer, sans en être vue, par la fente de la porte qui était tout contre Jean Valjean, pour plus de précaution sans doute, tournait le dos à cette porte. La vieille le vit fouiller dans sa poche et y prendre un étui, des oiseaux et du fil, puis il se mit à découdre la doublure d'un pan de sa redingote et il tira de l'ouverture un morceau de papier jaunâtre qu'il déplia. La vieille reconnut avec épouvante que c'était un billet de mille francs. C'était le second ou le troisième qu'elle voyait depuis qu'elle était au monde. Elle s'enfuit très effrayée.

Un moment après, Jean Valjean l'aborda et la pria d'aller lui changer ce billet de mille francs, ajoutant que c'était le semestre de sa rente qu'il avait touchée la veille. — Où ? pensa la vieille. Il n'est sorti qu'à six heures du soir et la caisse du gouvernement n'est certainement pas ouverte à cette heure-là. — La vieille alla changer le billet et fit ses conjectures. Ce billet de mille francs, commenté et multiplié, produisit une foule de conversations effarées parmi les commères de la rue des Vignes-Saint-Marcel.

(*A suivre*)

Những kẻ khốn-nạn

Tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo

NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(*Tiếp theo*)

Đó là một ý-kiến riêng của trước-giả ; nhưng muốn nói cho hết tư-tưởng của ta, thì ta nghĩ khi *Jean Valjean* đã đem lòng thương-yêu con *Cosette* rồi, mà nói rằng không cần phải thêm ra một mối thương-yêu ấy nữa, cũng kiên-tâm được ở trong cái cuộc cải ác vi thiện, thì cầu nói ấy cũng chưa có gì làm bằng cả. Số là ông lại mới nom thấy lần nữa cái ác-cản của người ta, cái khốn-nạn của xã-hội, duy lần này thì nom thấy nó hiện hình ra cách khác, mà cái hiện hình ấy lại là khiêm-khuyết, chỉ hé cho ông thấy có một phương diện chân lý mà thôi, như là cái số-phận của người đàn bà thì hiện hình ra ở chuyện *Fantine*, công pháp chính quyền thì hiện hình ra ở gã *Javert* ; kể đến ông lại phải đi dây phen nữa, lần này vì làm điều nghĩa mà phải thụ-hình ; từ ấy lại còn phải nuốt biết bao nhiêu cay đắng ; lại còn biết bao nhiêu sự ngán nỗi, biết bao nhiêu lẽ mỏi lòng ; dầu rằng ông có còn nhớ đến ông giám-mục nữa, thì cái sự nhớ ấy có lẽ cũng gần đến lúc quên rồi, vì dầu cái lẽ về sau có còn phải nhớ lại một cách rực-rỡ về-vang chăng nữa, thì lúc ấy cũng là lúc nhãng. Biết đâu, có lẽ *Jean Valjean* đương buổi ấy là buổi sắp thất-vọng, sắp lại sa chân vào ác-giới ? May mà lòng đâu bỗng nên mối thương-yêu, cho nên mới cưỡng nổi được *con* cám-dỗ. Than ôi ! ông với con *Cosette*, một già một trẻ, có lẽ cũng đương loạng-choạng sắp ngã cả hai. Hai người gặp nhau thành ra cùng có chỗ nương-tựa. Đứa trẻ-thơ thì được người bảo-hộ, người ngao-ngán thì được lẽ nức lòng. Nhờ có ông con-bé vững được bước đi trên con đường thế-lộ ; nhờ có nó ông có thể đi luôn đi trên con đường đạo-đức. Ông làm người đỡ tay cho con-bé mới tập đi ; con-bé lại làm gậy cho ông chống. Thế mới biết số-phận người ta có điều huyền-diệu không lường được, thật là do ở lòng trời.

IV

Những điều chú-ý của mụ chủ thuê-nhà thực-thụ

Jean Valjean đã có ý ban-ngày không ra ngoài bao giờ. Cứ mỗi buổi-tối, lúc nhá-nhem, thì ông ra đường đi chơi trong một hai tiếng đồng-hồ, hoặc một mình, hoặc cùng con *Cosette*, ông thường chọn những lối vắng dưới bóng cây hai bên vệ đường, hoặc lúc tối-mịt thì ông vào các nhà-thờ. Thường ông thích đến nhà-thờ *Saint-Médard* ở gần đó. Khi nào ông đi chơi một mình, thì ông giao con-bé cho mụ già ; nhưng hễ ông đem nó cùng đi thì con-bé thích-chí lắm. Nó được đi cùng ông trong một giờ, thì sướng hơn là được đánh đôi với búp-bê. Ông cầm tay con bé mà dắt đi, rồi ông rủ-rỉ nói những gì với nó.

Những khi ấy thì con-bé vui-vẻ lắm.

Mụ già thì dọn-dẹp trong nhà, nấu ăn và đi chợ.

Sự ăn-tiêu của ông thì thật là tiết-kiệm. Bao giờ trong lò cũng đốt lửa, nhưng đốt hà-tiện cũi như những kẻ tùng-bấn vậy. Hôm ông dọn đến, mụ già sắm cho ông những thứ gì, thì ông cứ những thứ ấy mà dùng mãi, không sắm thêm gì khác. Duy cái cửa từ phòng ông vào phòng con *Cosette* thì nguyên là cửa kính, ông đem thay cái cửa gỗ cho kín mà thôi.

Ông vẫn cứ giữ nguyên cái áo *ô-dinh-gôt* vàng, cái quần-dài thâm và cái mũ dạ cũ. Ngoài đường ai nấy cho ông là một người nghèo-kiết. Nhiều khi có những mụ già gặp ông thì quay cổ lại mà cho ông một xu. Ông nhận lấy xu rồi lạy tạ rất lễ-phép. Cũng có khi ông lại gặp kẻ nghèo-đói xin tiền, thì ông nhìn trước nhìn sau, hễ không ai nom thấy, thì ông khẽ rón bước lại gần kẻ ăn xin mà để vào tay cho nó một đồng tiền, thường là một đồng tiền bằng bạc, cho rồi ông vội-vã mà đi xa ra. Cách ăn-ở ấy cũng có điều không tiện cho ông. Vì lối xóm đã có người biết tỉnh, đặt tên cho ông là *người ăn xin có tiền bỏ-thí*.

Mụ già thuê chương nhà, vốn là một người xấu tính, hay ghen-tị với kẻ khác, từ khi ông đến ở, vẫn ra có ý dòm-dỏ mà ông không biết. Mụ hơi nghễnh-ngãng, cho nên miệng lại hay lắp-bắp. Di-tích tiền-sự của mụ, duy còn có hai cái răng, một răng hàm trên, một răng hàm dưới, thường mụ vẫn làm cho nó sột-sạt vào nhau. Mụ đã hỏi vặn con *Cosette*, nhưng con-bé không biết gì mà nói, duy chỉ nói được rằng nó ở *Montfermeil* mà đến. Một buổi sáng kia, con mụ bay rình-mò ấy, bỗng thấy *Jean Valjean* đi vào một cái phòng không có ai ở, mà dáng điệu có bề là-lì. Mụ bèn rón bước như mèo mà theo ông, không để ông biết, rồi ghé mắt vào một cái khe cửa mà dòm xem ông làm gì. Ông lão kia thì đã quá cẩn-thận quay lưng ra phía cửa. Mụ thấy ông thò tay vào móc túi, lấy ra một cái bao kim chỉ và kéo, rồi đứng tháo lần lót cái áo *ô-dinh-gôt*, sẽ lách tay vào chỗ hở ấy mà kéo ra một tờ giấy đã cũ vàng. Mụ nhìn kĩ thì nom rõ là giấy bạc một nghìn phật-lăng, mụ khiếp-đảm, vì từ thuở cha mẹ đẻ ra, mụ mới thấy cái giấy bạc nghìn này là lần thứ hai, hay là cái thứ ba mà thôi. Mụ thất đảm mà chạy đi trốn.

Cách một lát thì *Jean Valjean* lại gần mụ mà nhờ mụ đi đổi giùm cái giấy một nghìn đó, ông lại nói dặn rằng, bạc ấy là bạc định-tức sáu tháng quốc-trái mà ông mới đi lĩnh về hôm trước. — Mụ già tự hỏi mình trong bụng : Lão này lĩnh bạc ở đâu ? Sáu giờ tối lão mới ra ngoài, giờ ấy thì kho-bạc nhà-nước còn mở cửa đâu nữa. Mụ đem cái giấy đi đổi, vừa đi vừa dò-đoán. Cái giấy một nghìn phật-lăng đó, chuyền đi chuyền lại, thành ra biết bao nhiêu câu bình-phẩm giật-mình trong đám phụ-nữ rỗi-mồm ở con đường *Vignes-Saint-Marcel*.

(*Còn nữa*)

* *Những hồi từ đầu, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :*

Phần thứ nhất.	Quyển I	223 trang, bán.	0 $ 50	*Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . .*	0 $ 20
	— II	203 —	0 45		
	— III và IV	159 —	0 35		
	— V và VI	193 —	0 45	*Cả sáu quyển gửi làm một gói . . .*	0 60
	— VII và VIII	319 —	0 65		
Phần thứ hai	Quyển I	213 —	0 49		

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

Trị pháp đại-cương

(*Tiếp theo*)

Thuốc có phối hợp

Mã hoàng được quế chi thì phát hãn.

Thược dược được quế chi thì liễm hãn.

Hoàng kỳ được bạch truật thì chỉ hư hãn.

Thương truật được khương hoạt thì chữa khỏi chứng đau mình mẩy.

Phòng phong được khương hoạt thì khu phong.

Sài hồ được hoàng cầm thì giải nhiệt.

Phụ tử được can khương thì giải hàn.

Khương hoạt được xuyên khung thì chữa khỏi huyết đầu.

Tiền mã được xuyên khung thì chữa khỏi huyết vựng.

Cát căn được thiên hoa phấn, **thạch cao** được chi mẫu, **hoa tử** được nhục quả thì chỉ khát.

Hương nhu được biển đậu, thì tiêu thử.

Hoàng cầm được liên kiều thì tiêu độc.

Tang-bì được tô-tử thì chỉ xuyễn.

Đinh-hương được quả-đế thì chữa khỏi nấc.

Bán-hạ được khương chấp ; **bối mẫu** được qua lâu, thì tiêu đàm.

Cát-cánh được thăng-ma tai thăng để khỏi huyết.

Cỏ thực được hoàng-liên thì tiêu bĩ.

Chỉ-xác được cát-cánh thì khoan trung.

Cát-mẫu hoàng-bá được sơn chi thì giáng hỏa.

Thần sa được toan tảo thì an thần.

Bạch-truật được hoàng-cầm thì an thai.

Bạch truật được trần-bì thì bổ tỉ.

Nhân-sâm được mạch-môn, ngũ-vị thì sinh thận thủy.

Thương-truật được hương phụ thì khai uất kết.

Hậu-phác được chỉ-phác-bì thì tiêu bành trướng.

Toàn quả được sơn-tra thì tiêu nhục tích.

Thần khúc được mạch-nha thì tiêu thực tích.

Cát-căn được ô-mai thì tiêu tửu tích.

Hương-phụ được ô-dược thì thuận khí.

Thược-dược được cam-thảo thì chữa khỏi đau bụng hư thống.

Nga-truật được hương-gương, thì chữa khỏi đau bụng hàn thống.

Bạch giới được thanh-bì, thì chữa khỏi hiếp thống.

Hoàng kỳ được phụ-tử thì bổ dương.

Chỉ-mẫu được đương-qui, thì bổ âm.

Nước cả sao mài **mực Tàu**, thì chỉ huyết.

Hồng-hoa được đương-qui, thì hoạt huyết.

Qui-vĩ được đào-nhân, thì phá huyết.

Đại-hoàng được mang-tiêu, thì nhuận hạ.

Tạo-giác được xạ-hương, thì thông khiếu.

Mộc-hương được binh-lang, thì chữa khỏi lị.

Trạch-tả được chư-linh thì lợi tiểu tiện.

(*Còn nữa*) Phùng-năng-Tĩnh

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ : 1 $ 00

Bán tại hiệu Bào-chế

L. BLANC

81, phố Paul-Bert, Hanoi

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Ngày 25 novembre 1926 hồi 1 giờ. — Tại nhà Học-chính Đông-dương 24 Boulevard Rollandes Hanoi gọi lĩnh-trưng in 15 cặn quyển sử-ký lớp Đồng ấu và lớp Dự bị cho các trường Sơ-học.

Điều lệ để tại tòa ba nhà Học chính Hanoi và các phòng thương-mại Đông-dương.

Ngày 25 novembre hồi 9 giờ. — Tại tòa ba phủ Thống-sứ gọi lĩnh-trưng việc bán các đồ dùng trong các văn-phòng các công-sở Bắc-kỳ từ ngày 1er janvier đến 31 décembre 1927.

— Đến ngày 25 novembre 1926, hồi 16 giờ tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá lĩnh-trưng việc mở rộng và sắp sửa đường trong một đoạn từ Văn-điển đến Thượng-tín từ km 17 đến 18 + 560. Việc làm đáng 4 022 $ 00.

Ký quỹ tạm 70 $ 00.

Ngày 26 novembre hồi 9 giờ. — Tại tòa ba phủ Thống-sứ gọi lĩnh-trưng in các giấy má sổ sách cho các tòa Nam-án từ ngày 1er janvier đến 31 décembre 1927.

Ngày 27 novembre 1926 hồi 10 giờ. — Tại sở Maritime Haiphong đấu giá mua sao vật-liệu như thang, vỉ buồm, chỉ, vải vân.

Vật liệu mua đáng giá 11 857 đồng. Đều lệ để tại sở Công-chính Hanoi và phòng giấy Service Maritime Haiphong.

Ngày 29 novembre 1926 hồi 10 giờ. — Tại sở Binh-lương thứ ba Hanoi (Sous Intendance) mua 35 tấn củi củng trong năm 1927.

Ký quỹ tạm 125 đồng.

Ngày 29 novembre 1926 hồi 15 giờ — Tại nhà thương Đồn-thủy Hanoi gọi lĩnh trưng bao bánh mì cho nhà thương ấy từ 1er janvier đến 31 décembre 1927.

Điều lệ để tại phòng giấy nhà thương Đồn-thủy Hanoi và nhà thương bản Haiphong.

Ngày 29 novembre 1926 hồi 16 giờ 15 — tại sở Công-chính Hanoi đấu giá làm một cái nhà 2 gian lớp cho trường kỹ-nghệ thực-hành ở Haiphong.

Việc làm đáng 15.476 $ 94.

Đến ngày 29 novembre 1926 hồi 16 giờ 15 tại sở công-chính Hanoi sẽ đấu giá làm một tòa nhà năm lớp cho trường kỹ-nghệ thực hành ở Haiphong.

Việc làm đáng giá 15 476 $ 94

Ký quỹ tạm 260 $ 00

— Đến ngày 29 novembre 1926 hồi 16 giờ, tại sở Công-chính sẽ đấu giá lĩnh-trưng những việc sau này :

1. Làm một cái nhà cho sở Vệ-tuyến ở phố Maréchal Galliéni.

Việc làm đáng giá 1.711 $ 96.

Ký quỹ tạm 30.00.

2. Chữa lại và lợp mái xuống thợ nguội ở trường Kỹ-nghệ thực hành Haiphong.

Việc làm đáng 2.253 $ 78.

Ký quỹ tạm 35.00.

Ngày 1er décembre 1926 hồi 9 giờ. — Tại sở Tài-chính Hanoi gọi lĩnh-trưng vận-tải các vật liệu cho các sở Đông-dương (trừ sở Thương-chính không kể) tại Hanoi và Haiphong, hạn một năm, kể từ 1er janvier đến 31 décembre 1927.

Điều lệ để tại sở Tài-chính đường Beauchamp ở Hanoi.

Ngày 2 décembre 1926. — Từ 9 giờ đến 9 giờ 30 và từ 15 giờ đến 15 giờ 30 tại tòa sứ Phúc-yên trung cơm tù, cơm người ốm ở nhà thương, trung lò lợn ở Phúc-yên, ở Đông-anh, ở Bạc-phúc.

Ngày 3 décembre 1926. — Từ 9 giờ đến 9 giờ 45 tại tòa sứ Hưng-yên trung cơm tù, cơm những người ốm ở nhà thương, trung lò lợn và trung Nguyệt số từ 1er janvier đến 31 décembre 1927.

Ngày 4 décembre 1926 hồi 9 giờ. — Tại tòa sứ Nam-định trung cơm tù từ 1er janvier đến 31 décembre 1927, hồi 10 giờ trung cơm người ốm, tại nhà thương Nam-định và nhà đề Quán-panong-hạ.

Ngày 4 décembre 1926. — Tại tòa sứ Vĩnh-yên gọi lĩnh-trưng những việc sau này trong hạn từ 1er janvier đến 31 décembre 1927.

1. Hồi 8 giờ trung cơm tù ở Vĩnh-yên và Tam-đảo.

2. Hồi 8 giờ ở 15 trung lò lợn ở tỉnh lị.

3. Hồi 8 giờ 30 trung đèn dầu hỏa.

4. Hồi 8 giờ 45 trung cơm cho các người ốm nằm tại nhà thương.

Ngày 21 décembre 1926 hồi 10 giờ. — Tại sở Binh-lương (Intendance) Haiphong đấu giá mua 700.000 litres rượu vang đỏ (chia làm 9 lô).

SÁCH LUẬT

Quan phó Binh-lương, *A Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2 $ 00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 3.00
(*Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài*)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp có

Bán tại bán-quán

Xe LUCIFER tại trường thi

Cuộc thi chạy giờ

Nhất : BỒNG

Ba : TIẾN

Cuộc thi Đình-chiến

Nhất : BỒNG

Nhì : MÉGY

Đều đi xe LUCIFER cả

Xe ấy bán tại hiệu AVIAT

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MUỐN BÁN RẺ !!

Vì cửa hàng sắp giọn lại phố hàng Đường, số 45, nên muốn bán rẻ:

Tủ sắt đựng bạc.
Tủ lim bày hàng.
Và các hàng dạ, laine, v v ...
Chỉ bán từ mồng 10 đến 20 Novembre 1926 mà thôi.
Nên đến xem ngay.

NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, Hanoi.

Cải-lương Hí-viện

RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Cuộc hát Hội-chợ
Thu nửa tiền

Bản viện đã chọn 13 TÍCH HÁT CHÈO CẢI-LƯƠNG và 2 TÍCH HÁT CHÈO CỔ HAY và BUỒN CƯỜI THỨ NHẤT, diễn trong những ngày Hội-chợ (từ 28 Novembre đến 12 Décembre 1926) để hiến các quí-khách các tỉnh về xem Hội-chợ.

sắp sửa diễn
NỮ TÚ TÀI
Hát chèo cải-lương
Soạn giả: Nguyễn-đình-Nghị

Tối thứ hai 22 Novembre
MỘNG LÀN
Có thằng hề, con đòi ra hát lảm giọng thật hay và khôi-hài rất buồn cười!

Tối thứ ba 23 Novembre
HẠNH NGUYÊN CỐNG-HỒ
Đào Tứa đóng vai Hạnh-Nguyên

Tối thứ tư 24 Novembre
NGỌN LỬA BA SINH
(Sự tích Đặng-Xuân)
Có vai thợ Hoạn ra trò từ đầu đến cuối.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: **0$80**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
51, phố Paul-Bert, Hanoi

3002

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

Là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$20 một hộp

80 J6

SẦN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 22 Novembre 1926
Hát tuồng
ĐẠI THÁNH NÁO NHÂN SÂM VIỄN, LƯU HẢI-TIÊN ĐẠI SÁI KIM TIỀN

Tích hát này rất hay và cảnh nào cũng vui. Vui nhất là lúc Tôn-Ngộ-Không vào Nhân-sâm-viện ăn vụng nhân-sâm rồi lại phá cả cây, sau đức Quan-âm phải giồng lại đền

Ban tuồng lại mới thêm được một vai đào đã nổi tiếng danh ca (tên là đào Qui) đã ra diễn được các khán-quan ban khen nhiều lắm.

Bốn tối hát chèo cổ đặc biệt là:

Tối thứ ba, tối thứ tư, tối thứ năm và tối thứ sáu
23, 24, 25 và 26 Novembre 1926

Có nhiều qui-khách nhờ ý cùng bản rạp muốn xem diễn mấy tối hát chèo cổ, vì tối chèo cổ là một tối hát riêng của xứ Bắc-kỳ ta, có nhiều câu hát rất hay và nhiều giọng hát rất êm ái rịu ràng.

Vậy bản rạp xin theo ý các qui-khách chọn những tích chèo cổ rất hay và rất vui trò để hiến các qui-khách mấy tối hát đặc biệt là:

Tối thứ ba 23 Novembre 1926
KIM-VÂN-KIỀU
(Hồi thứ I)

Chẳng cần phải nói các qui-khách cũng đã biết sự tích và giá-trị của truyện Kiều là thế nào rồi. Chỉ xin nói rằng: hồi này rất hay và vui trò. (Diễn từ hồi đi thanh-minh cho đến lúc Kim-Trọng từ biệt Kiều để về hộ tang).

Tối thứ tư 24 Novembre 1926
QUAN-ÂM THỊ KÍNH

Tích hát này rất hay. Có cảnh làm chay rất vui và ngoạn mục, có toàn những các đào và kép ra đóng các pho tượng.

Tối thứ năm 25 Novembre 1926
TẠP KỊCH PHA HÀI-KỊCH
1° HẠNH NGUYÊN CỐNG-HỒ
Cảnh Trùng-đài)
2° PHAN TRẦN
(Phan-sinh ốm tương-tư)
3° CHU MÃI-THẦN
(Cảnh Tuần-tý)
4° HÀNG MÃ THUA BẠC
(Đại Hài kịch)

Bốn tích này rất hay và rất vui, có đủ các vai khôi hài như: vai ông Lang, thầy bói, tuần tý, thợ-mã và thầy-cúng không ai nhịn cười được.

Tối thứ sáu 26 Novembre 1926
KIM NHAM

Tích hát này cảnh nào cũng vui. Có vai cô-đồng và thầy bèo ra bông lơn và có vai đào hát giọng điệu rất hay và điệu bộ giả điên rất khéo. Cảnh cuối cùng có lập đàn khai-phương, phá-ngục.

Trong bốn tối hát đặc biệt này có hát đủ các lối đủ các giọng chèo cổ và tối nào cũng có bán vé từ mấy hôm trước. Xin mời các qui-khách lấy vé trước kẻo hết chỗ.

80 J6

VỆ-SINH-BÁO

Direction: 59 Rue Paul-Bert — Hanoi — Téléphone N° 96

Tòa báo VỆ-SINH đến nay đã nhận được *ngót một vạn bức thư xin gửi cho báo biếu không*. Vậy chỉ nay mai là *hết số báo biếu không* và Báo-quán không nhận giấy xin nữa. Vậy ngài nào còn chưa gửi tên đến thì nên kịp gửi, kẻo muộn.

Nay làm sổ mới, vậy ngài nào *xưa nay vẫn nhận được báo, cũng cứ viết thư về cho* thì mới có tên, và sau mới còn có báo biếu gửi đến.

Cho tiện việc vào sổ, xin các ngài *viết thư thật rõ-ràng*, và cốt nhất là *biên tên và chỗ ở cho rõ*.

Ở góc bức thư, xin *để to tên tỉnh* các ngài ở vào nữa, để khi đến nơi, xếp ngay thư tỉnh nào vào tỉnh ấy cho tiện.

VỆ-SINH-BÁO

3002

茂 MẬU-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
MÁY NÓI SỐ 243

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiện tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

3017 MẬU-THỊNH kính cáo.

Tuồng Kinh ! Tuồng Kinh!

TRUNG-KỲ DIỄN-CỔ

GRANDE TROUPE DE THÉATRE HUÉEN

Tournée artistique de la Capital

Bạn hát Tuồng Kinh chúng tôi xin có lời kính cáo các nhà hạm mộ cổ-kịch biết cho rằng: chúng tôi không nài tốn phí, đường xá xa xôi ra đến Hà-thành hết lòng hiến quí-khách những cuộc diễn-kịch theo lối Kinh, vai nào vỗ ấy, tuồng học rất kỹ, câu đặt rất hay, bộ điệu khuôn phép, ý chí rõ ràng, quí-khách sẽ nhận cái hay ở trong nghề diễn-kịch nước nhà vẫn có một cái văn-chương riêng vậy.

Bắt đầu khai-diễn tại rạp chớp ảnh hàng Quạt

Tối thứ năm 25 Novembre
1· NỮ NHẠC MÚA BÀI BÔNG, CHỨ THỌ
2 TAM NỮ ĐỒ-VƯƠNG (đệ tam)

(Thứ tuồng này có vai lão Tạ-ngọc-Lân bộ diện rất hay. còn đào thì có vai Phương-Cơ hát bài điệu nhiều điệu rất khó).

Tối thứ sáu 26 Novembre 1926
diễn hai tích:
1· NGŨ HỔ BÌNH LIÊU THOẠI BA NIÊU CHỒNG

(Có vai đào đóng vai Địch-Thanh rất hay. Vở tuồng này đã nổi tiếng khắp Trung-kỳ, là văn-chương tuyệt cú).

2· SƠN-HẬU ĐỆ NHỊ
Tuồng-Cổ — Vai nào cũng vai lớn.

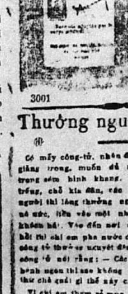
Trong lúc Entr'acte sẽ có ca Huế rất hay
Chủ nhân kính-cáo

GRAND ARRIVAGE !!!

Lits Hongkong (piliers carrés) en cuivre doré et tous accessoires pour literie.

Glaces bisenu'ées et unies toutes dimensions et formes — pour marbrerie — Grand choix du Baguettes Dorées pour encadrement et teinture.

TRỊNH-XUÂN-NGHĨA.
7 Rue du Chanvre Hanoi — Tél. n. 250.

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mãn, khi huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra ho phổi, làm cho hay ho vật.

ẤY LÀ:
THUỐC NƯỚC
BỔ HUYẾT
MÁU BỔ 1$40

3001

Thưởng nguyệt đêm thu

Có mấy công-tử, nhân đêm thu vui vẻ, giá mới giăng trong, muốn để nhan đi thưởng nguyệt trong cảnh khang. Đến nơi cảnh chỗ nọ trống, chỗ kia đầu, rảo công tử thấy cảnh thấy người thì lòng thường người đến bao lại càng bỏ ước, liền vào một nhà chỉ em kia chưa có khách hát. Vào đến nơi chuyện trò chi kỳ một hắt thì chỉ em pha nước đọn bánh ra để tặng các công tử thưởng nguyệt đêm thu. Đang ăn uống một công tử cất lời rằng: — Các chị đã mua được thứ bánh ngon thì nên không bảo chè thang, lại nhưa thứ chè cuối gì thế này chẳng có hương vị gì cả.

Vì chỉ em thêm rẻ mua thứ chè tạp hiệu, thấy các công tử chê bai không biết giả nhời lại làm sao mấy tìm cách nói đối rằng:

— Thưa các quan, chè lầu này chỉ có chè Kim-Thái là ngon nhất, nhưng vì chúng tôi không tìm thấy hiện, mấy phải mua thứ chè này, xin các quan tơi tạm vậy.

Mới công-tử mấy nói thế biết chỉ em muốn quách mình, liền ngồm ngay một câu rằng:

Nhân vai tiện bước tìm vào
Chốn chè Kim-Thái đây nào thiếu chi
Số ba hàng ngang là gì ?
Hiệu con sư tử ai thì chẳng hay

Các chị em ngoài sang hiểu rằng cảnh nông chè liền đi theo nên to sức thì không giám thở ngồn gì nữa.

Tho sưu

Các công rành thì cũng thương thôi. Vì cứ mưa vừa rồi, các cửa cũng đều xi-măng những rác rưởi đất cát, thành thử nước chảy không thông, nên chỉ có mấy phố bị nước tràn lên là vì thế.

BẮC-NINH

Mỗi cây tre một đồng bạc! — Bản báo có tiếp được một bài thơ sau này, cực tả về cái tình nết-na của các dân phải hợp lòng để Lãm-đo, nói về việc đã phải nộp tre, mà lại phải nộp thế bằng bạc; mà nộp thế có ít đâu, có khi đến đồng bạc một cây. Vậy xin trích đăng sau đây, để độc giả nhàn lãm:

Tre làng Tả-thế đắt ghê thay!
Tiền quĩ bao nhiêu cũng chẳng đầy,
Đã trăm rưỡi bạc, rành rành trắng,
Lại sáu mươi nguyên tổ tổ bày,
Lý dịch ra tay nhờ mộ quỹ,
Hội-đồng cố sức xếp cho vay.
Trên sao có thấu cho dân sự?
Đất lắm! giời ơi! hại một cây!

H. lai cảo.

PHÚC-YÊN

Lượng trên soi xét, — Hôm 14 tn mới rồi có một nhà thường dân ở làng C. Đ. thuộc huyện Kim-anh vào hồi 8 giờ sáng, tự nhiên thấy chánh-phó hương-hội thân dẫn quan bản huyện cùng nha-lại đến nhà nói là có sông-vận của quan Tuần - phủ bản-tỉnh sức rằng: có cướp vào sao không trình báo. Trong khi ấy quan bản-huyện và nha-lại có khám tinh hình gia chủ cũng lần hàng tài điều không có hình tích gì khả nghi về sự ăn cướp cả, vậy sự đó chắc có kẻ vì hiềm - thù yêu ghét mà vu cáo nên thế. Mong rằng quan trên hiểu thấu mà từng trị kẻ gian ác ấy cho, kẻo sau này chúng cứ dùng thói quen mà vu cáo bất kể này người khác, thì dân chúng tôi không sao mà yên ổn làm ăn được. Mong lắm thay. K. lai cảo

HƯNG-HÓA

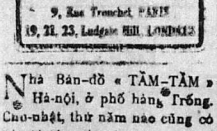
Một con bé bị trâu húc chết. — Ngày 13 novembre vừa rồi, một con bé chừng 10 tuổi, giắt con trâu đi chăn, thình lình gặp một con trâu khác phăm phăm chạy đến, con bé sợ trâu ấy lại húc trâu của nó, liền đánh thúc con trâu của nó chạy đi chỗ khác, chẳng may con trâu bị đau, phải khủng lên, húc ngay con bé chết ngay lập tức. Tội nghiệp.

THÁI-BÌNH (Thuy-Anh)

Mở cuộc tạc quyên giúp dân bị lụt và hiểu dụ về việc làm các công trường. — Ngày 11 novembre vừa rồi, quan huyện và quan bang cơ mở cuộc tạc-quyên tại nhà hội-đồng làng Hồ-đội, để lấy tiền cứu giúp các đồng-bào ta hiện đương trong cơn bình-địa-ba-đào. Hôm ấy hầu hết các ông tổng sự các công sở, các thân hào trong hạt đều vui lòng bỏ ra kẻ ít người nhiều. Dẫu không được là bao (nghe đâu được độ 400$) nhưng « một miếng khi đói bằng gói khi no », tấm lòng vị nghĩa của các ngài cũng thật đáng khen vậy.

Nhân dịp này quan bang có thay lời quan huyện đọc một bài hiểu dụ nhân dân trong hạt về việc làm các công trường, hiện nay còn tạm thiết lập tại các đinh, chùa, để cho con trẻ tiện chỗ học tập.

Khiu-Ngọc lai cảo.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tảng giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đợt.

Giá tiền 0$90

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giịp.

Bệnh giịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

Mỗi lần một ống cachets

3021

BÁN ĐỒ VẠN BẢO

Những đồ cầm ở Vạn-bảo thành phố Hanoi, trong vòng tháng chạp tây 1925 mà không chuộc hay là không đổi vé thì sẽ bán đấu giá ngày thứ ba, mồng 7 tháng chạp tây 1926 (*3 tháng một ta*) 8 giờ sáng.

Tiền giấy bút mà người mua phải trả, ngoại giá mua, là bốn phân (4°/o).

Sổ kê những đồ cầm đem bán sẽ để cho những người mua và những người có đồ cầm xem.

Quan Chủ Vạn-bảo.

BRENIER

3045

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLOMB

32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, không chút đau đớn — Thay răng chữa răng — Thăm bệnh.

Có phòng khám bệnh cho người An nam, mỗi cả ngày.

Tinh giá riêng 3065

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng đa dầy, đau dọc dầy, ăn không ngon, ngủ không giấc, thở thiều. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Thêm bình tự-nhiên in ra đây, chẳng khác nào có mấy thứ thuốc vẽ phòng bệnh là, làm trò-cười cho bệnh-nhân và người có trí khôn khó không ai có thể tin được!

Các thứ rượu bổ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thầy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho lắm chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cao bách cho bệnh ở trang thứ tư có bán ngày.

MỘT HỘP
THIỆT
THUỐC HƯỜN
VALDA
dùng trúng lý, ngâm phải lúc
thì dù ngăn ngừa
Khỏi đau đớc giọng, Khỏi đau
phải về đủ trừ các bịnh
NHỮNG LÀ
Sổ mũi, nghẹt mũi, phong hàng,
ngoại cảm, hoặc đàm nhiệt
nổi xám, vận, vân
MÀ NHỨT LÀ PHẢI
ĐỔI CHO ĐƯỢC
THIỆT THUỐC HƯỜN
- VALDA -
bán đựng trong hộp mà thôi,
trên nắp hộp nhớ phải có
chữ hiệu
- VALDA -
mới thiệt phải

CHÈ 寧泰

Quý-khách muốn xơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố xơi chè chính-hiệu NINH-THÁI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THÁI
10, Rue des Cantonnais, Hanoi
118, Phố Khách, Haiphong
78, Phố hàng Trống. Nam-định

Một thứ thuốc chườm tiện-lợi

Có thứ thuốc chườm nào không tiện-lợi hay không? Có hẳn chứ! Và chẳng cần phải nói đến những sự bất-tiện của các thứ thuốc chườm cần các gia-quyến thường-dùng xưa nay, nào là cao chườm, chỉ làm cho nóng, mà không công-hiệu gì, nào thuốc chườm chế rất công-kênh công-phu. Lại còn những thứ bột nhèn dùng làm đồ chườm, chóng hư hỏng, làm cho xưng nóng, chẳng được bao lâu mất công-hiệu. Các thứ bất-tiện ấy, chỉ có một thứ thuốc là tránh được, ấy là thuốc:

L'AUTOPLASME
của E. VAILLANT

Sức chườm rất mạnh, mà lại êm-ái dần dần. Có thể tự-ý muốn cho nhanh hay mạnh thế nào cũng được. Thuốc ấy làm bằng bột lấy hết dầu, đã trừ hết độc, và lại thấm được nước. Thuốc ấy không hong được. Thuốc ấy dùng được lâu, nên giản ở chỗ này, rồi lại đem giản chỗ khác cũng được. Giản vào chỗ cần phải chườm, thì hễ chốc lát là chỗ xưng tan ngay. Vì vậy thuốc này rất cần trong những khi cảm ho, đau cuống phổi, cuống họng, đau xương, đau gân, v. v. Ai dùng thuốc chườm này một lần, thì tất thôi không dùng các thứ thuốc khác nữa.

Bán ở các hiệu bào chế: Bán buôn tại **Maison FRÈRE, 19, Rue Jacob, Paris (6e)**

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX
Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi,
đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có ả ống nhỏ rọt . . . . . 0$30

BỘC QUYỀN BÁN TẠI:
PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT, HANOI

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu lần đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :
Đau tỳ vị, bệnh dạ dày, bệnh ợ chua, nôn mửa...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào chế
CHASSAGNE
9, Rue Paul Bert, Hanoi

CÁC BÀ CÁC CÔ!
Có nhuộm vải hàng lụa nơi
THÌ NHỚ KHÔNG CÓ MÓN-VỊ NÀO
tốt hay bằng thuốc hiệu
"LA MAURESQUE"
Có bán ở Hanoi :
Tại tiệm thuốc ông LAFON và LACAZE
và cùng các nhà bán thuốc-vị.
Đường có thuốc thứ biết, gởi thơ cho bà
Vve C. FERCOQ, à ASNIÈRES (Seine) France
hoặc gởi không.

RƯỢU BỔ MARIANI

(Vin Tonique Mariani)

RẤT MẠNH

Mỗi bữa uống một cốc con

Bổ-dưỡng sức khỏe và tinh-thần

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Ba trang, Đồng hới, Thu xá, Saïgon, Phnom Penh

QUINA-LAROCHE

RƯỢU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC BỔ TANG PHU VÀ TRỊ BỊNH RẤT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay làm đã nổi tiếng thuốc bổ đến đâu cũng nức không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ máu lại, bổ tỳ vị, trị bịnh rét làm cho ăn ngon, thuốc đó lấy làm hay và thần giao ai nhàng đều quên đứng.

Ai ai đứng nói nông đứng, nhưng là người bịnh cần cũng đến bổ hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sốt nhứt bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trét hen, bổ dưỡng mạnh tốn ngực, rét ban con lưỡi trắng, mắc trở trong tỳ vị các bịnh đó đều dùng thuốc này thuốc QUINA LAROCHE đứng.

Con nít huyết suy vì con gái rức đang lớn nông đứng bổ sẽ lại lúc sanh sản, cũng như mấy bịnh bổ trước đây đều nên nông thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xa hay có thấy rao rằng chẳng nên quốc đứng thuốc đó. Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những sẽ trừ bỏ mà thôi con lại nghe ăn trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn nông ngon có chừng rõ ràng in giấy nói khác đó rằng: Rượu ngon thuốc nên chiến thắng chữ rằng (Liquide de Jade) lời tục ngữ của người Tàu nhen những Cây thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE khi chúng ta có nông cổ vẫn giấy, chứng tỏ cho cho ra các mấy người bịnh và có nhiều giấy của các quan trọng ở khắp nông lòng tỏ.

Rất lại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc rất cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một tới hai ly cà hay theo chai trong trọn một ngày trong hai bữa ăn. Cần nước trị bịnh rất thì mỗi một khắc đồng hồ nông một ly, nông 2 ly trước có rất 3 giờ rưỡi, thế ấy ly chất nông trước cơ nên giờ.

Trước QUINA LAROCHE thường rất nông chẳng phải nước mà khi trời nông nực lắm cho nước vô mà nông cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY
Ông thầy bốn thuốc danh nhứt tại Paris

Hễ nào là bệnh trĩ?

Bệnh chỉ là mọc mụn trong agi chẳng mà sinh ra, nên dã mắc bệnh thì đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kịp chữa, để lâu có thể ăn thẳng đại chàng.

Vậy xin Liệt quí lưu tâm giới thiệu cho bạn tỉ.

TRƯƠNG-QUẾ-LÂM
Trí khoa y-sinh
26, Phố hàng Buồm, Hanoi

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lậu (Blennorragie) thì ai cũng biết, hễ điều-trị không khéo thì nó hóa ra một thứ bệnh nặng là bệnh kén (prostate), nghĩa là nó sưng một cái hạch ở dưới bàng-quang. Người bị lậu đã thành kén thì thường muốn đi đại tiểu tiện mà không đi được, hay mũi dùi, đau lưng, đi cũng đau ngồi cũng khổ mà nhất là khi ngồi xe thì lại khổ hơn nữa. Khi đi đại tiện mà cố rặn thì ra một thứ phân loãng hơi vàng vàng xanh mà cũng có khi lại dính một tí máu. Sự đó là thường bởi muốn đi tiểu tiện quá hóa sinh ra thế.

Cái chứng bệnh ấy có thể chuyển sang bệnh nặng đến nỗi ốm yếu đi và mất sinh con đẻ cái nữa. Xưa kia, bệnh ấy rất là khó chữa. Nhưng ngày nay chữa lại rất là dễ, ấy cũng là nhờ có thứ thuốc *Santal Monal* nó làm cho khỏi mắc phải bệnh lậu kén, hay những chứng bệnh khác nữa trong khi đau lậu. Thuốc *Santal Monal* này làm cho nước tiểu thành ra xanh, và có nhiều tinh chất riêng và rất bổ, lẫn vào nước tiểu để rửa những tỳ thận ở bàng-quang, nhờ thế bệnh lậu tức thì khỏi hẳn và không sợ bệnh gì sinh ra được nữa.

Vậy thì khi mắc bệnh lậu phải nên dùng ngay thuốc *Santal Monal*.

Ở các hãng bào chế lớn đều có bán cả.

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọc

RÔM-SẨY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rã. thuốc Sudol thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sẩy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn . 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng tiền
HANOI

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

MÁY NÓI « ODÉON »

Hòm gỗ sơn, cái bàn dùng được hai việc, dùng đĩa chạy saphir hay đĩa chạy ghim cũng được cả. Máy tốt mà êm.

35$ và 25$

Cả phí đĩa hai mặt.

NẾU ngài tiếp được hàng-hóa ở Pháp gởi sang, nên giao cho M. **A. BUDELOT**, Transitaire, 3, phố Francis Garnier ở Haiphong nhận hộ để giữ-gìn khỏi hư-hỏng và mất.

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, lá thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

XIN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ECHO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một lítre : 2$40*
Trước khi ăn cơm nắng một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai : 1$25*

GRANULÉ HISTOGÈNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai : 1$25*
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh giập và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm nắng 3 hay 4 muỗm . . . . . Một chai : 1$25*

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai : 0$80*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản hiệu xin trả lời ngay
Tiền gởi hàng phần người mua phải chịu

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chi-du san này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi : 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 192. 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

Tư bản dự định :	Francs 72.000.000
Tư bản nộp rồi :	» 68.100.000
TỔNG CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294 :	» 81.089.020

Chánh quán tại : Paris (VIIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự : M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ tổng thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự : M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chà nhiệm : M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

CHO THUÊ TỦ BẠC

Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi liền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tỏ chức y hệt những nhà Băng lo bên Đại-pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà băng về phòng (Service des titres).

Hiện viết tắt đi gởi điện- INDOCHINE.

Certifié l'insertion — Imprimerie du Trung-Bắc Tân-Văn — Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)